

TIC BRNO

BRNOPAS+

QR KÓD, KTERÝ VÁS DOSTANE DO VODOJEMŮ

- BRNOPAS: TO JSOU VSTUPY ZDARMA A SLEVY DO VÍCE NEŽ 50 MÍST V BRNĚ A OKOLÍ
- S BRNOPASEM+ MÁTE NAVÍC VSTUP ZDARMA DO VILY TUGENDHAT NEBO DO VODOJEMŮ ŽLUTÝ KOPEC

TIC BRNO ←

GO TO BRNO.cz ←

B | R | N | O

WWW.BRNOPAS.CZ

Vítejte na jižní Moravě!

to nej ...

JIŽNÍ MORAVA

KRAJ PAMÁTEK A VINIC

to nej ...

- 1 VILA TUGENDHAT (UNESCO) 20
- 2 BOJIŠTĚ U SLAVKOVA 29
- 3 PROPAST MACOCHA 40
- 4 LOUCKÝ KLÁŠTER 48
- 5 ZNOJMO 51
- 6 VĚSTONICKÁ VENUŠE 60
- 7 LEDNICKO-VALTICKÝ AREÁL (UNESCO) 62
- 8 MIKULOV 68
- 9 SKANZEN STRÁŽNICE..... 77
- 10 BATŮV KANÁL 90

VisitJizniMorava.cz
online průvodce

MCU

Vodní nádrž Nové Mlýny, v pozadí Pavlovské vrchy

JIŽNÍ MORAVA

Vydavatel: Vydavatelství MCU s. r. o.
Chvalšinská 242, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 387 428 360, info@mcumedia.cz; www.mcumedia.cz

Technická redakce: Radek Eliášek

Text: Jan Eliášek

Foto, ilustrace: archiv MCU – Libor Sváček, kresba V. Menšíka – M. Vomáčka, Pavel Radosta, Josef Richard Pliska, Jaromír Šallé, Aleš Korvas, Petr Salinger, MgA. Jan Sebastien, m-ARK, Tomáš Železný, archiv města Uherské Hradiště

Mapy: archiv MCU, Kartografie Praha

Sazba, grafická úprava: Vydavatelství MCU

Odpovědný redaktor: Jan Eliášek

Inzerce: Emil Fedoš (Vydavatelství MCU)

Administrace www.VisitJizniMorava.cz: info@mcumedia.cz

Vydání 1., Český Krumlov 2014 (dotisk 2025), 100 stran

Reprodukce kterékoliv části této publikace je možná pouze s předchozím písemným souhlasem vydavatele. Všechna práva vyhrazena.

Copyright © Vydavatelství MCU, 2024

ISBN 978-80-7339-006-8

OBSAH

JIŽNÍ MORAVA	5–7
BRNO A OKOLÍ	14–31
VINAŘSKÁ PODOBLAST VELKOPAVLOVICKÁ.....	32–33
MORAVSKÝ KRAS A OKOLÍ.....	36–41
ZNOJEMSKO, PODYJÍ.....	42–53
VINAŘSKÁ PODOBLAST ZNOJEMSKÁ	54–55
BŘECLAVSKO	58–71
VINAŘSKÁ PODOBLAST MIKULOVSKÁ	66–69
SLOVÁCKO	72–93
VINAŘSKÁ PODOBLAST SLOVÁCKÁ	88–89
ZLÍN A OKOLÍ	94–97
ROZHLEDNY, KRAJOVÁ SPECIALITA.....	98–99

VÍNO A VINAŘSKÁ TURISTIKA..... 8, 32, 54, 66, 88

CYKLOTURISTIKA..... 34, 56, 70, 92

Podobných sklepů je v Mutěnicích téměř pět set

Národní přírodní památka Na Adamcích nedaleko Želetic je malým motýlím rájem

JIŽNÍ MORAVA

Jižní Morava se rozkládá v jihovýchodní části České republiky. Pomezí Čech a Moravy je tvořeno na západě Českomoravskou vrchovinou, známou též jako Vysočina. Pomyslnou hranicí jižní Moravy tvoří z části Dražanská vrchovina a na východě Bílé Karpaty; jižní hranice s Rakouskem probíhá kolem řeky Dyje. Tato oblast se rozprostírá převážně v úrodných úvalech kolem řek a díky tomu **patří k místům s nejstarší historií u nás.**

Moravské dějiny sahají do nejdálenějších **časů paleolitických lovců.** Zdejší oblasti se nevyhnuli mj. Keltové, Germáni či Římané. Na březích a v úvalech velkých řek, zejména v dolním Pomoraví a Podyjí, zakládali své osady Slované, do jejichž čela se v 7. století postavil franský kupec Sámo, který založil kmenový svaz – **Sámovu říši.** V raném středověku (v 9. století) se právě na Moravě vytvořily díky úrodným

*Kraj je rozdělen na **7 okresů** (včetně okresů Brno-město a Brno-venkov), rozlohou největší je Brno-venkov. Celková rozloha kraje činí 7 196,5 km², nejvyšším bodem kraje je kopec jménem Čupec (819 m n. m.) v Bílých Karpatech. V Jihomoravském kraji žilo (k 30. září 2018) 1 185 889 obyvatel.*

Jižní Morava je známa svou pohostností

nivám podél řek Dyje, Svratky a Moravy předpoklady pro vznik **Velkomoravské říše** – prvního státu na našem území. Velká Morava je doložena mnohými sídlišti. V této době nastal rozkvět hmotné i duchovní kultury, s příchodem soluňských **bratrů Konstantina a Metoděje** (kolem roku 864) se začalo šířit křesťanství. Po zániku Velkomoravské říše (před rokem 908) se Morava postupně začleňovala do vznikajícího českého státu a Moravské markrabství se stalo jeho svěbytnou součástí. Přirozená centra jižní Moravy se od středověku formovala kolem měst Brna, Znojma a Zlína, která si uchovala svůj kulturně-politický význam dodnes.

Bohatá historie jižní Moravy je doložena celou řadou památek z nejrůznějších období jejího vývoje. Stopy pravěku nalezneme v několika lokalitách – nejznámější z nich je v **Dolních Věstonicích**. V okolí Mušova jsou pozůstatky mohutného římského opevnění z doby markomanských válek. Velká Morava je doložena zbytky hradišť a rotundami. Středověk reprezentují početné stavby v **románském a gotickém slohu**, ať jsou to kláštery, kostely nebo hrady a jejich zříceniny. Renesance – přebírající zajímavým způsobem impulsy z Itálie – našla zalíbení v budování zámků (Bučovice, Náměšť nad Oslavou), výrazně se zapsala i do podoby

měst (Telč, Slavonice). Mnoho památek církevní i světské architektury zde zanechalo **baroko** (Kroměříž, Jaroměřice nad Rokytnou, Valtice), které pronikalo na Moravu prostřednictvím alpských zemí. Klenoty **moderní architektury** najdeme např. v Brně (funkcionalistická vila Tugendhat) nebo ve Zlíně.

Jižní Morava patří k **zemědělsky** nejvhodnějším a také nejurodnějším oblastem České republiky, kde se daří zejména **pěstování vinné révy**, zeleniny, ovoce, pšenice či ječmene. Příhodné podmínky Dunajovických vrchů přispěly k existenci mnohých botanických rarit (národní přírodní rezervace). Od 15. století byla moravská krajina měněna budováním rybníčních soustav. Zvláštní pozici v ní zaujímají

Víte, že...

*Neodmyslitelnou součástí jižní Moravy jsou přetrvávající tradice a svěbytný **folklor**, který nalezneme zejména v okolí Břeclavi a Uherského Hradiště, v kraji nazývaném moravské Slovácko.*

Soustava jeskyní Moravského krasu

lednické rybníky, které řadíme mezi nejstarší a které zároveň vytvářejí podmínky pro nejvýznamnější ornitologickou lokalitu v republice. **Největší moravský rybník – Nesyt** – má plochu 315 ha. Z 16. století pochází pohořelická rybníční soustava. Výrazně mladšího původu jsou moravské přehrady.

K zvláštnostem moravské přírody patří slaniska, která nalezneme v rezervacích Plácky u Velkých Němcích, v Dobrém Poli, Novosedlech či u Nesytu. Geologickou raritou jsou ledové sluje s lokálním výskytem chladnomilných druhů rostlin a živočichů. Mimořádné přírodovědné hodnoty dosahuje **Národní park Podyjí**, jehož nejvyšším bodem je Býčí hora u Vranova nad Dyjí a dále Pálava s nejvyšším vrchem Děvín. Z turisticky nejnavštěvovanějších oblastí můžeme zmínit např. Moravský kras s jeho jeskynními labyrinty. Nejznámější propastí je Macocha s podzemní řekou Punkvou.

Vinařská oblast Morava

Vinařství na jižní Moravě patří k nejstarším v Evropě. Vinná réva se tu pěstuje již od dob Keltů (cca 5. až 2. století př. n. l.). Region se dělí se do čtyř podoblastí: znojemské, mikulovské, velkopavlovické a slovácké. Zahnuje celkem 16 536 ha vinic (96 % všech ploch v ČR). Vinice, které obhospodařuje na 19 000 pěstitelů v 312 obcích, se rozkládají mezi 48. až 49. rovnoběžkou severní šířky. Ačkoli zde vegetační období trvá o něco kratší dobu než v západní Evropě, teplejší letní měsíce umožňují pěstovat odrůdy s pozdním vyzráváním. Vzhledem k tomu, že zrání probíhá pozvolněji, jsou zdejší hrozny bohatší na aromatické látky („sluncem slazené, nocí kořeněné“).

ODRŮDY JIŽNÍ MORAVY

V jihomoravských vinohradech najdete na 30 odrůd bílých vín a 26 vín červených. Níže uvádíme přehled nejpěstovanějších odrůd:

Müller Thurgau

Vína zelenožluté barvy s muškátově ovocnou vůní. Zaznamenat lze tóny broskví a grepů. Tato vína je nejlepší pít mladá a svěží.

Ryzlink vlašský

Nejpěstovanější odrůda na Mikulovsku. Svěží víno zelenožluté barvy. Převažují tóny ovoce (angrešt, rybíz).

Ryzlink rýnský

Víno, pro nějž je typická široká paleta vůní (ananas, lipový květ, meruňky, broskve). Jde o jednu z nejkvalitnějších odrůd pro výrobu bílého vína.

Veltlínské zelené

Víno zelenožluté barvy někdy s vůní hořkých mandlí, lipového květu nebo kořenitou vůní (dle složení půdy vinice).

Sauvignon

Celosvětově rozšířená odrůda pocházející zřejmě z Francie. Vyniká rozmanitostí vůní (černý rybíz, angrešt, broskve aj.).

VINAŘSKÁ OBLAST MORAVA

vinařské podoblasti

- ZNOJEMSKÁ
- MIKULOVSKÁ
- VELKOPAVLOVICKÁ
- SLOVÁCKÁ

Rulandské bílé

Odrůda původem z Francie dává vína s jemnou květinovou vůní. Zralé víno se vyznačuje pestrými vůněmi (lískové oříšky, hrušky).

Svatovavřínecké

V ČR nejpěstovanější modrá odrůda. Dává víno s výraznou a plnou harmonickou chutí. Objevíte v něm vůni černého rybízu, višňi či sušených švestek.

Frankovka

Modrá odrůda typická pro střední Evropu. Vyznačuje se příjemně kořenitou chutí a vůní po ostružinách.

*„Multifunkční“ kaplička mezi vinohrady Velkých Bílovic,
zasvěcená hned čtyřem svatým*

ROZDĚLENÍ VÍN

Vína se dělí podle vyzrálости hroznů v době sklizně, resp. dle obsahu cukru v hroznové šťávě. Ten se udává ve stupních normalizovaného moštoměru (NM), přičemž 1° odpovídá 1 kg cukru ve 100 litrech moštu.

Víno

Nejnižší kategorie vína z hroznů.

Zemské víno

Vyrobeno z hroznů s cukernatostí min. 14° NM

Jakostní víno

Cukernatost min. 15° NM, vyrobeno musí být v oblasti, kde byly sklizeny hrozny. Může být opatřeno dovětkem „odrůdové“ (směs nejvýše tří odrůd) či „známkové“ (směs několika odrůd, ale může být i pouze z jedné odrůdy).

Jakostní víno s přívlastkem

Hrozny musí pocházet z jedné vinařské podoblasti, mošt nesmí být doslazován.

Dle přívlastku rozlišujeme:

- **kabinetní víno:** min. cukernatost 19° NM
- **pozdní sběr:** min. cukernatost hroznů 21° NM
- **výběr z hroznů:** vyšší obsah alkoholu a někdy i zbytkového cukru. Min. cukernatost 24° NM
- **výběr z bobulí:** polosladké či sladké víno vyrobené z hroznů, které dlouho zrály. Min. cukernatost 27° NM.
- **ledové víno:** velmi sladké víno z hroznů sklizených při teplotě maximálně -7° C. Cukernatost min. 27° NM.
- **slámové víno:** víno z hroznů dosušených nejméně tři měsíce po sklizni na slámě či rákosu pro zvýšení koncentrace extraktu. Cukernatost moštu musí být min. 32° NM.
- **výběr z cibéb:** sladké a vzácné víno z hroznů, jejichž bobule se dlouhým zráním změnilo na hrozinky (ciběby). Min. cukernatost je 32° NM.

SLOVNÍČEK

Před návštěvou jižní Moravy jistě nebude na závalu vybavit se znalostí několika základních vinařských pojmů:

Alkohol ve víně – ethanol vzniklý kvašením cukru v hroznovém moštu

Aperitiv – alkoholický nápoj podávaný před jídlem. Má povzbudit chuť k jídlu.

Brut – šumivé víno s max. 15 g zbytkového cukru v 1 litru. Jde o víno suché.

Buket – souhrn vůní vína.

Burčák – částečně zkvašený hroznový mošt s min. 1 % alkoholu a min. 40 % nezkašeného cukru.

Claret – bílé víno vyrobené z modrých hroznů.

Degustace – posuzování a hodnocení vína ochutnáváním.

Digestiv – nápoj podávaný po jídle pro lepší trávení. Často jde o tzv. těžší vína.

Dochuť – chuť, která vystoupí až na závěr celkového chuťového vjemu.

Fádní víno – víno s nedostatkem kyselin, chybí mu svěžest.

Hutné víno – výrazné víno s pevnou strukturou a dostatečným extraktem.

Jiskra vína – označení vysoké čistoty vína.

Jednoduché víno – obvykle lehké víno k běžnému pití, s vyrovnanými všemi složkami chuti.

Komplexní víno – vyvážené, harmonické, bohaté víno, v chuti i ve vůni.

Košťář – skleněná nádoba používaná k ochutnávce či přelévání vína. Plní se nasátím.

Krátké víno – obvykle lehké víno s krátkým trváním chuťového požitku.

Kulaté víno – víno s vyrovnanými složkami chuti, žádná z nich nevyčnívá. To může být někdy až na závalu.

Letošní víno – víno uvedené do oběhu do 31. 7. v roce následujícím po sklizni hroznů.

Mosty vína – pomalu stékající oblouky na vnitřní straně sklenice, vznikají zakroužením sklenic.

Ploché víno – žádná z chuťových složek vína nijak neupoutá.

Ročník vína – rok sklizně hroznů. Na jeho kvalitu má vliv zejména počasí v závěru vegetace (srpen, září). Kvalitními ročníky byly roky 1991, - 2, - 3, - 7, - 9, 2000, - 1, - 2 a - 3.

Růžové víno (rosé) – mezistupeň mezi bílým a červeným vínem, vyrábí se z modrých hroznů.

Sekt – jakostní šumivé víno.

Svěží víno – obvykle mladé víno se zbytky CO₂ a kyselin a s aromatickými látkami.

Sommelier – vybírá, nakupuje a doporučuje vína, sestavuje vinný lístek, provádí servis vína přímo u stolu.

Suché víno – víno s nízkým obsahem zbytkového cukru (max. 9 g v 1 litru).

Svatomartinské víno – 11. listopadu jsou již vína z raných odrůd vykvašená a lze je jako mladá vína degustovat.

Teplota vína – bílá a šumivá vína se podávají při teplotě 8-10 °C, plná červená vína při 16 °C, mladá červená vína při teplotě 12-14 °C, růžová vína při 10-12 °C.

Tiché víno – víno bez oxidu uhličitého (nešumivé).

Tvrdé víno – víno, u něhož výrazně a nepřijemně vyniká kyselina.

Vermut – aromatizované a dolihované víno s 16 až 18 % alkoholem.

S Denisovými sady za zády shlíží katedrála sv. Petra a Pavla na střed města, na Staré Brno.

BRNO A OKOLÍ

Brno

Centrum a také **největší město Moravy** je se svými téměř **380 tisíci obyvateli** zároveň druhým největším městem České republiky. K osídlení zdejší oblasti došlo již v době kamenné. Písemné prameny z 11.

století připomínají Brno jako osadu v podhradí starobylého hradu s románskou bazilikou. Právě tento hrad byl později zničen a nahrazen novým, na Špilberku. Město se začalo rozrůstat od 1. poloviny 13. století a postupně se zařadilo mezi největší města českého státu; v této době je také poprvé Brno doloženo jako město. Ve 14.

století bylo střediskem veškerého dění na Moravě, sídlem odvolacího i zemského soudu a sněmů moravské šlechty, sídlila zde také moravská markrabata. Pobývali zde mj. panovníci **Karel IV.** se svou první manželkou Blankou z Valois, nebo císař Zikmund a mnoho dalších. **Středověké Brno** bylo obklopeno hradbami, konaly

se zde trhy, zakládaly se kláštery, kostely a špitály.

Rozvoj města pokračoval i v následujících stoletích, kdy Brno plnilo **úlohu centra jižní Moravy**. Za třicetileté války sice město dobyté nebylo, ale bylo značně poškozeno. Až do 19. století se přeměňovalo v mohutnou barokní pevnost s trojitým

Náměstí Svobody

pásem hradeb. V 18. století zaznamenaly velký rozvoj zvláště textilní manufaktury a Brno se začalo přeměňovat ve významné **průmyslové centrum**. V roce 1777 bylo v Brně zřízeno biskupství. Až do napoleonských válek vzkvétalo město také kulturně (hrálo se zde i divadlo).

Poslední dvě staletí dala Brnu ráz spíše průmyslového města, **města výstav**

a veletrhů. Brno se podstatně rozšířilo a spojilo se s bývalým předměstím. Hradby byly zbourány a původní pevnost Špilberk sloužila jako obávané vězení, a to až do 2. světové války.

Do současné doby zůstala v Brně řada starých domů, paláců, kostelů i klášterů. Prvořadou brněnskou památkou a jednou z dominant města je **hrad Špilberk**; dnes v něm sídlí Muzeum města Brna. Přední místo mezi městskými památkami dále zaujímají např. **kostel sv. Petra a Pavla** – druhá dominanta města; Stará radnice z 13. století se známým krokodýlem – brněnským drakem – a s renesanční věží; barokní **Ditrichštejnský palác** – sídlo Moravského zemského muzea; barokní kašna Parnas; gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně – bazilika minor. Z moderní architektury je třeba zmínit dnes již národní kulturní památku a památku UNESCO postavenou ve funkcionalistickém stylu – **vilu Tugendhat** (str. 20).

Mahenovo divadlo bylo kdysi prvním elektricky osvětleným divadlem v Evropě

Náš TIP

Pod značkou **Moravia & Lucky Bastard** vaříme spodně i svrchně kvašená piva.

PORTFOLIO

V **portfoliu značky Moravia** můžete ochutnat výraznou hořkou desítku a výborné pitelné jedenačty. Pivovar nabízí i speciál – velikonoční Moravia Zeleně. V základním **portfoliu Lucky Bastard** najdete piva pod názvem BLOND 11 (PALE ALE), OKTAGON 13 (PALE ALE), INDIA 15 (IPA) a Siciliano 17 (Double IPA), výjimkou je ROCKER 12 (LAGER). Svoji základnu stálých piv rádi oživují různými speciály. Ať už jsou to ovocná piva nebo bylinná, rozmanitost je opravdu široká.

DOSTUPNOST

Na pivo od Moravia & Lucky Bastard můžete narazit skoro po celé ČR, pivovar využívá spolupráce s velkoobchody. Lahvové pivo najdete už i v lednicích známých supermarketů. Na čepovaně si můžete zajít mimo jiné do vlastních Pivovarských restaurací Moravia, které jsou v Brně tři. Pivo si můžete zakoupit i přes vlastní e-shop www.zitpivo.cz.

PROHLÍDKY

Prohlídky v pivovaru jsou možné po domluvě pro jednotlivce i skupiny. Pivovarem vás bude provázet zdejší sládek, během exkurze ochutnáte několik našich piv přímo z tanku.

AKCE A FESTIVALY

Lucky Bastard v **Českém domě**. Naše Blond a Rocker, byly vidět na čepu v **Paříži**. Olympionici a fanoušci ze všech koutů světa měli jedinečnou šanci ochutnat naše piva. Každoročně pořádáme také vlastní „**Medlánecký pivní festival**“.

MORAVIA & LUCKY BASTARD

Kytnerova 403/5, 621 00 Brno-Medlánky
Tel.: +420 770 147 441

info@ccbeers.com

www.pivovar-moravia.cz, www.lucky-bastard.cz

 /luckybastardcz /pivovarmoravia

 luckybastard_pivovar pivovarmoravia

2

BRNĚNSKÁ INFORMAČNÍ CENTRA

1/ Informační centrum TO JE BRNO

Panenská 1, 602 00 Brno

Otevřeno: denně 9:00 – 18:00 hod.

+420 513 039 035, +420 602 404 246

panenska@ticbrno.cz

Připojení k wifi, úschovna zavazadel,
designové suvenýry, klidová zóna.

1

2/ Informační centrum Pod krokodýlem

Radnická 8, 602 00 Brno

Otevřeno: denně 9:00 – 18:00 hod.

+420 542 427 150, +420 542 427 151

info@ticbrno.cz

3

3/ Informační centrum na letišti

Letiště Brno, Tuřany 904/1, 627 00 Brno

Otevřeno: Dle aktuálního letového
řádu pravidelných linek.

letiste@ticbrno.cz

4

4/ Informační centrum Zlatá loď

Brněnská přehrada, Přístavní, 635 00 Brno

Otevřeno: červen – srpen

Po – Ne 10:00 – 19:00 hod.

prehrada@ticbrno.cz

Moravské nám.

nám.
Svobody

i 2

Zelný trh

GO TO BRNO.cz ←

Třípodlažní funkcionalistická vila Tugendhat

Brno – Vila Tugendhat

(na seznam UNESCO zapsána v roce 2001)

Jediná česká památka **moderní architektury** na seznamu UNESCO

Funkcionalistická vila Tugendhat vznikla **v letech 1929 až 1930** v brněnské čtvrti Černá Pole. Zadavateli stavby byli **manželé Tugendhatovi** (Greta roz. rozená Löw-Beerová, 1903–1970 a Fritz Tugendhat,

1895–1958), kteří si přáli žít v „moderním prostorném domě s jasnými a jednoduchými tvary“. Výsledkem byla (a stále je) nejvýznamnější evropská stavba německého **architekta Ludwiga Miese van der Rohe** (1886–1969). Ten se musel vypořádat se svažitým pozemkem s jihozápadní orientací, který měl pro stavbu k dispozici. Konfigurace terénu se však nakonec ukázala výhodou, neboť „nasměrovala“ architek-

Architekt Ludwig Mies van der Rohe navrhl pro interiéru vily i vlastní nábytek

ta k vytvoření důmyslného prostorového uspořádání domu: vila je **třípodlažní**, hlavní obytný prostor je v podlaží druhém, kde je ještě kuchyně, místnosti pro personál, příslušenství a také terasa a zimní zahrada. Pod obytným prostorem se nalézá suterén s technickým zázemím, v třetím podlaží jsou dětské pokoje, ložnice a příslušenství. Díky tomu, že vila stojí ve svahu, se vstup z ulice nachází právě v tomto nejvyšším podlaží. Z ulice lze projít i na terasu. V domě je ještě byt pro řidiče a garáž.

Pod omítkou se ukrývá **ocelový skelet** a zdivo z cihel, část stavby nesou ocelové sloupy křížového půdorysu, které procházejí (obložené chromovými kryty) i hlavním obytným prostorem.

Manželé Tugendhatovi museli kvůli svému židovskému původu emigrovat v roce 1938 do Švýcarska a odtud později odjeli do USA. **Opuštěnou vilu** zabralo v roce 1939 gestapo. Na konci války byl dům, zvláště jeho vnitřní vybavení, poškozen oddílem Rudé armády. Od roku 1945 pak vila sloužila nejrůznějším účelům, byla zde mj. **taneční škola a dětské rehabilitační středisko**. V 60. letech 20. sto-

letí byly konečně zahájeny stavební práce na záchranu a obnovu vily, roku 1963 byla stavba prohlášena nemovitou kulturní památkou. V roce 1970 se započalo s obnovou zahrady. V letech 1981 až 1985 proběhla zásadní rekonstrukce celé památky.

Od března 2012 je dům po dvouleté rekonstrukci a restaurování opět **otevřen návštěvníkům**. Ti v rámci rozšířeného prohlídkového okruhu navštíví i pozoruhodné technické podlaží. V expozici věnované vile se seznámí s osobností architekta Miese van der Rohe a s životem rodiny Tugendhatových.

Víte, že...

Jezdecký oddíl Rudé armády měl na konci 2. světové války v obytném prostoru vily dokonce **ustájené koně**, takže interiéru této perly funkcionalistické architektury se po odchodu vojáků nacházely doslova v katastrofálním stavu. Naštěstí během následujících měsíců proběhly ve vile první nejdůležitější opravy a již v srpnu 1945 zde začala fungovat soukromá taneční škola.

V interiéru vily byly použity velmi drahé a těžce dostupné materiály, příkladem je onyxová stěna nebo makasarský eben

Zelý trh je vyhledávanou brněnskou tržnicí, a to již od 13. století

Hvězdárna a planetárium Brno

Pracoviště zaměřené na popularizaci astronomie a dalších věd zejména z oblasti neživé přírody.
www.hvezdarna.cz

Masarykův okruh

Dějiště MS silničních motocyklů a MS třídy Superbike. Vznikl v letech 1985–1987 a splňuje nejprůšnější kritéria pro prestižní světové motoristické závody.
www.automotodrombrno.cz

Vodojemy Žlutý kopec

Unikátní technická památka, jež jen těsně unikla demolici – dva cihlové a jeden betonový vodojem z let 1874, 1894 a 1917. Svému účelu sloužily až do roku 1997. Dnes jsou zpřístupněny veřejnosti a návštěvníci si tyto bez nadsázky mystériózní podzemní katedrály mohou prohlédnout v téměř původním stavu.
www.vodojemybrno.cz

Hrad Špilberk

Dominanta města, kdysi královský hrad a sídlo moravských markrabat, později barokní pevnost. Dnes sídlo Muzea města Brna a kulturní centrum.
www.spilberk.cz

Výstaviště

Nejvýznamnější výstavní areál v ČR, po celý rok místo konání veletrhů, výstav, přehlídek, kulturních akcí aj.
www.bvv.cz

Letiště Brno

Mezinárodní letiště v Brně – Tuřanech. Nachází se poblíž dálnice D1 Brno – Olomouc
www.airport-brno.cz

Náš TIP

TECHNICKÉ MUZEUM V BRNĚ

Víte, že...

... **Historická stereovize** (jedna z expozic) stále funguje v původní formě a patří mezi unikáty ve střední Evropě? Měsíčně nabízí různé programy 3D snímků.

TECHNICKÉ MUZEUM V BRNĚ

Purkyňova 105, 612 00 Brno – Královo Pole
Tramvaj č. 12 – „Technické muzeum“
www.facebook.com/tmbrno
www.tmbrno.cz

Muzeum se orientuje zejména na **historii techniky v rámci Moravy**, ale svými sbírkami expanduje i mimo tento rámec. V expozicích nabízí výběr z mnoha oblastí – velmi zjednodušeně řečeno od hodinových součástek po parní motory a letadla. Výstavy krátkodobějšího charakteru reflektují další technické **objevy, vynálezece i výročí**. Během roku muzeum pořádá **akce**, jakou je například Den automobilové techniky „To bude jízda“, kdy muzeum otevírá veřejnosti depozitář s **dopravními prostředky a vojenskou technikou**.

Muzeum také spravuje šest mimobrněnských památek, z nichž tři byly prohlášeny **národní kulturní památkou**. Vodní mlýn ve Slupí, Větrný mlýn v Kuželově a Stará huť u Adamova. Další památky TMB jsou Kovárna v Těšanech, Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou a Areál československého opevnění a železné opony v Šatově. Objekty jsou přístupné od jarních měsíců do podzimu. Stejně jako v hlavních budově v Brně se i na památkách koná řada akcí, které přibližují daný obor a život našich předků.

Náš TIP

EXPOZICE MENDELOVA MUZEA

„G. J. Mendel: Příběh skromného génia“

Expozice v sobě propojuje moderní technologie s historickými prostory. Poukazuje na genialitu člověka, který dokázal předběhnout svou dobu. Přes náročný program člena a opata augustiniánského řádu využil Mendel každou volnou chvíli, aby svými výzkumy pomáhal společnosti, ať už známými pokusy na hrachu setém, nebo v oblasti meteorologie a včelařství. K vidění jsou originální předměty, které patřily „Otcí genetiky“, jeho vysvědčení ze studií, knihy nebo sadařské pomůcky. Prohlídka vrcholí kopií rukopisu Mendelovy stěžejní práce *Versuche über Pflanzenhybriden* (Pokusy s rostlinnými hybridy).

„Podivuhodná cesta do jádra buňky“

K příležitosti 200. výročí narození G. J. Mendela v roce 2022 byla otevřena nová expozice o genetice, která návštěvníky vtahuje do jádra buňky a ještě mnohem dál. Interaktivní formou se dozvědí o Mendelových pokusech, objevech, základech genetiky a molekulární biologie.

„Mendelův pokoj“

Současně s expozicí o genetice je zpřístupněna původní Mendelova cela z období, než se stal opatem.

Víte, že...

... se Mendel dostal i na slavné **Oprásky české historie?** Osm různých „oprásků“ jsme nejen vystavili, ale jsou také k zakoupení ve formě pohlednic na recepci Mendelova muzea.

MUNI
MENDELOVO
MUZEUM

Mendelovo muzeum Masarykovy univerzity

Mendelovo nám. 1a, 603 00 Brno
+420 549 496 669
info@mendelmuseum.muni.cz
www.facebook.com/MendelMuseum
www.mendelmuseum.muni.cz

Jeden z největších moravských hradů – Veveří

www.veveri.cz

Brněnská přehrada a hrad Veveří

Přehrada se dříve jmenovala podle blízké vsi Kníničská a vznikla **na řece Svatce** v druhé polovině 30. let 20. století. Nad zátokou přehrady se vypíná **hrad Veveří**. Kolem původně románského objektu bylo vybudováno hradiště jako sídlo královských purkrabí. Od konce 15. století, kdy hrad přestal být

královským majetkem, se zde vystřídala řada majitelů z různých urozených rodů, např. páni z Ludanic, z Lipé či Černoštic z Boskovic.

Bučovice

Na Moravě najdeme pozoruhodnou formu renesance ovlivněnou Itálií – a to právě v Bučovicích, které vznikly ve 14. století. Zdejší **mohutný zámek** z 2. poloviny 16. století, jehož renesanční vzhled udávají zachovalé arkády a čtyřhranné rohové věže, je rozložen kolem obdélného nádvoří. Uprostřed něho stojí vysoká fontána s mořskými pannami, fantastickými nestvůrami a sochou bakchanta na mušli, jež představuje florentský manýrismus. Na stavbě zámku pracovali mj. mnozí vlašští stavitelé, kameníci, štukatěři a architekti.

Brněnská přehrada je centrem mnoha sportovních a rekreačních aktivit

Zajímavým dokladem renesanční obliby ve smyslnosti je zámecká **síň Pěti smyslů**; návrat k antice připomínají sochy nejen s náměty z římské mytologie, ale i z období císařství. Jiné pokoje připomínají snahu renesance upozornit na neodmyslitelné spojení člověka s přírodou. Reprezentativní ráz dodávala dříve zámku **francouzská zahrada**. Z mnohých majitelů stojí za zmínku nejvyšší zemský soudce Václav z Boskovic, vlastník zámku i celého panství, v 17. století pak Lichtenštejnové. Po druhé světové válce připadl zámek státu.

Ve městě si můžeme prohlédnout barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie nebo židovský hřbitov, který je pozůstatkem po místní významné židovské komunitě. Severně od města se zachovaly trosky bývalé gotické tvrze Herald z Bučovic.

Oslavany

Uprostřed bývalého dolu Kukla v Oslavanech se nalézá **Ráj permoniků** – **zábní park** s příběhem. Najdete zde největší nadzemní bludiště v ČR, systém důlních chodeb, důlní jezero, sopku s dvouúrovňovým lanovým centrem, prales a důlní stoly s dalšími atrakcemi.

Bučovice

www.bucovice-zamek.cz

Víte, že...

V tzv. Josefském údolí je mnoho archeologických lokalit, např. **Býčí skála**, pozoruhodný jeskynní systém známý nálezem unikátní bronzové **sošky býčka**. Ta je dnes ve sbírkách přírodovědného muzea ve Vídni.

Benediktinský klášter Rajhrad

Rajhrad

Již v 9. století bývalo v této oblasti hradiště, které ale záhy zaniklo; život ve zdejší okoli se odmlčel. Ve středověku je pak doložen blízký **klášter benediktinů**, jeden z nejstarších a nejvýznamnějších na Moravě (založený roku 1048). Do 19. století byl proboštvím břevnovského kláštera, poté samostatným opatstvím. V jeho okolí se postupně rozrůstala ves, která byla později povýšena na město.

Ve 14. století, v období nebyvalého rozvoje Rajhradu, mu Jan Lucemburský udělil dokonce hrdelní právo; krátce na to získává město právo várečné.

Již od středověku se v bezprostředním okolí Rajhradu velmi dařilo pěstování vína. Úspěšný hospodářský rozvoj provázal město až do konce 19. století, ten byl narušen nastupujícími válečnými událostmi.

Klášteřní knihovna v Rajhradě – Památník písemnictví na Moravě
(www.rajhrad.muzeumbrnenska.cz)

Bitva u Slavkova

V blízkosti Slavkova proběhla v roce 1805, v době napoleonských válek, známá **bitva tří císařů**. Druhého prosince toho roku zde **francouzská armáda** pod velením Napoleona Bonaparta uštěďřila drtivou porážku spojeným vojskům tzv. III. koalice (**Rusko** v čele s carem Alexandrem I. a **Rakousko** vedené císařem Františkem I.). Bitva je považována za jeden z příkladů geniální vojevůdcovské taktiky. Zajímavé je, že ač se odehrála téměř 10 km od Slavkova, v blízkosti jiných sídel, nazval ji Napoleon přesto podle Slavkova. Údajně proto, že na něj učinil veliký dojem slavkovský zámek, v němž se po bitvě ubytoval.

Slavkovský zámek. V zámecké zahradě se nachází golfová školka pro začátečníky

Slavkov

Starobylý rod Kouniců zde nechal na okraji parku, na místě středověké tvrze a starého zámku z 16. století postavit nové velkolepé **barokní zámecké sídlo**. Asi nejznámějším členem této rodiny je hrabě Václav Antonín Kounic, který v 18. století působil jako jeden z nejvyšších státníků na dvoře habsburské císařovny Marie Terezie.

Slavkovský zámek vyniká interiérovým uspořádáním, zvláště pak **oválným slavnostním sálem** s freskovou výmalbou vídeňského autora Josefa Pichlera. Sál připomíná dobu, kdy zde bylo po slavkovské bitvě projednáváno příměří. Pozoruhodné jsou také **zámecká zahrada a anglický park**.

Ve městě je zachován barokní kostel, několik renesančních a barokních

městských domů, radnice z konce 16. století, poblíž pak židovská synagoga a židovský hřbitov.

Tišnov

Město **na řece Svatce** ležící severozápadně od Brna, které bylo již před polovinou 13. století zmiňováno v pramenech jako majetek nedalekého kláštera. K významnějším památkám patří **farní kostel sv. Václava** (jeho nejstarší části jsou z konce 15. století), novorenesanční radnice z počátku minulého století, jejíž některé části jsou také původní (z 18. století), a **mariánský sloup** z druhé poloviny 19. století.

Nedaleko se nachází obec Předklášteří s **ženským cisterciáckým klášterem** z počátku 13. století. Z mnoha architektonických skvostů kláštera asi nejvíce

zaujme portál kostela s bohatou sochařskou výzdobou. Dnes se v areálu kláštera nachází **Podhorácké muzeum**.

Vyškov

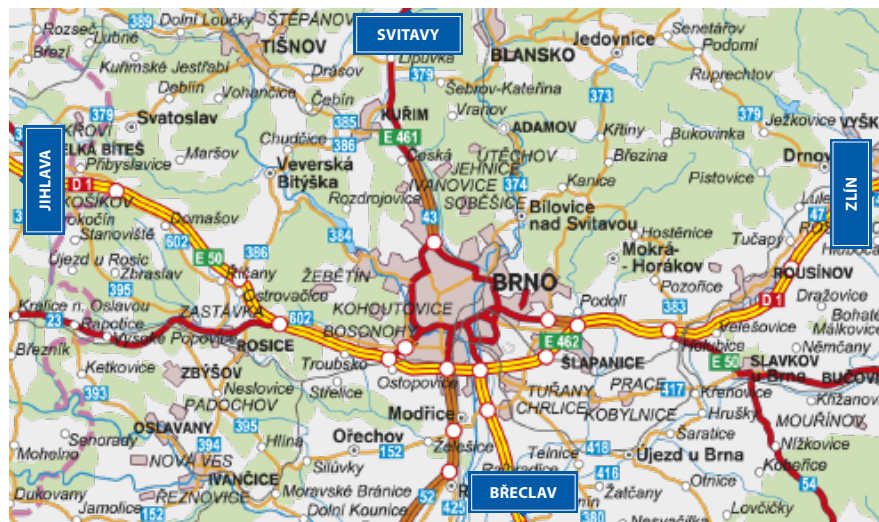
Nejstarší nálezy z této lokality z doby kamenné dokládají zdejší příhodné přírodní podmínky na horním toku řeky Hané a patrně též starou obchodní stezku. Písemné zprávy z 12. století pak zmiňují **zeměpanskou osadu**. O století později se Vyškov stal správním centrem a nahradil tak nedalekou Pustiměř. Ve 13. století byl Vyškov darován králem olomouckému biskupství, v jehož vlastnictví setrval téměř 600 let. Osada Vyškov nabyla záhy podoby tržního města s městskými právy, rozvinutými řemesly, hradbami, vstupními branami, ale také kostelem, radnicí a **zámekem**, který nahradil původní biskupský gotický hrad a kde se konaly často sněmy.

Přestože se jej dotklo těžké období husitských ozbrojených konfliktů a později třicetiletá válka, podoba města, zejména však zámku, nabývala v 17. století díky majetným biskupům

Náměstí ve Vyškově

na velkoleposti. Nemalé zásluhy na budování luxusního sídla měl Karel z Lichtenštejna. O sto let později zasáhl Vyškov mohutný požár a město ztratilo značnou část ze svého přepychu. Zdejší památky však stále připomínají slávu města.

VINAŘSKÁ PODOBLAST VELKOPAVLOVICKÁ

Tento region patří k nejteplejším oblastem naší země, navíc s dlouhou dobou slunečního svitu (téměř 2000 hodin za rok). Toho si všimli už naši předkové – vinná réva se zde pěstovala prokazatelně již v 9. století. Zdejší půdy svědčí zejména červeným vínům – Frankovce, Modrému Portugalu a Svatovavříneckému.

Celková výměra vinic	4 741 ha
Počet vinařských obcí	75
Počet pěstitelů	7 007

Co zde navštívit:

Vinařská expozice v Hustopečích – ve sklepích pod domem U Synků na náměstí můžete navštívit expozici věnovanou vinařství Velkopavlovicka. Její součástí je i vinotéka.

www.hustopece-city.cz

Velké Pavlovice – mj. Sklepní ulička pod Starou horou s řadou pestrobarevných domků – tzv. opilé sklepy.

www.velke-pavlovice.cz

Kobyli – původní vinařská obec, muzeum s expozicí věnovanou malovýrobě vína,

součástí je vinotéka nabízející možnost degustace zdejší vinařské produkce.

www.kobyli.cz

Čejkovice – veřejnosti přístupné sklepení pod bývalou templářskou tvrzí je jedním z největších u nás. Zámecká galerie vín.

www.cejkovice.cz

Bořetice – areál cca 260 sklepů pod viničními svahy, dřevěná rozhledna na Kraví hoře (15 m).

www.boretice.cz

Moderní výroba vína v nerezových tancích, Kobyli

Pravidelné akce:

„Ze sklepa do sklepa“ – jednodenní akce vždy na přelomu března a dubna ve Velkých Bílovicích spočívá v „putování“ mezi jednotlivými sklepy a ochutnávání vín.

www.velkebilovice.com

Svatomartinské otevřené sklepy – první ochutnávka mladých vín 11. listopadu.

www.velkopavlovicko.cz

Slavnosti burčáku – oslavy burčáku v Bořeticích, ale i v dalších obcích.

www.boretice.cz

Vinné trhy v Čejkovicích – již tradiční akce spojená s degustací vína a s pestrým doprovodným programem.

www.cejkovice.cz

Velkopavlovické vinobraní – tradiční vinařské slavnosti s bohatým doprovodným programem. Vždy první sobotu v září.

www.vinozvelkychpavlovice.cz

Vrbice – dvě sklepní kolonie, starší z nich pochází z 2. poloviny 17. století, terasovité vinné sklepy Stráž.

www.obecvrbice.cz

Velké Bílovice – naučná vinařská stezka (délka 5 km), její součástí je také sklepní areál s 650 sklepy.

www.velkebilovice.cz

Kontakty:

Turistické informační centrum Velké Pavlovice

www.velke-pavlovice.cz

Jedna z největších vinařských obcí u nás – Čejkovice

Historické náměstí Zelný trh v Brně (obr. nahoře), dole město Čejkovice

NA KOLE VELKOPAVLOVICEM

Třidenní okruh po moravském venkově. Startovním i cílovým místem je Brno.

Délka: 127 km

Zajímavosti na trase: slavkovská Mohyla míru, zámek Slavkov, větrný mlýn Klobouky, vinné sklepy Vrbice a Kobylí, zámecká obora Židlochovice

Náročnost: střední

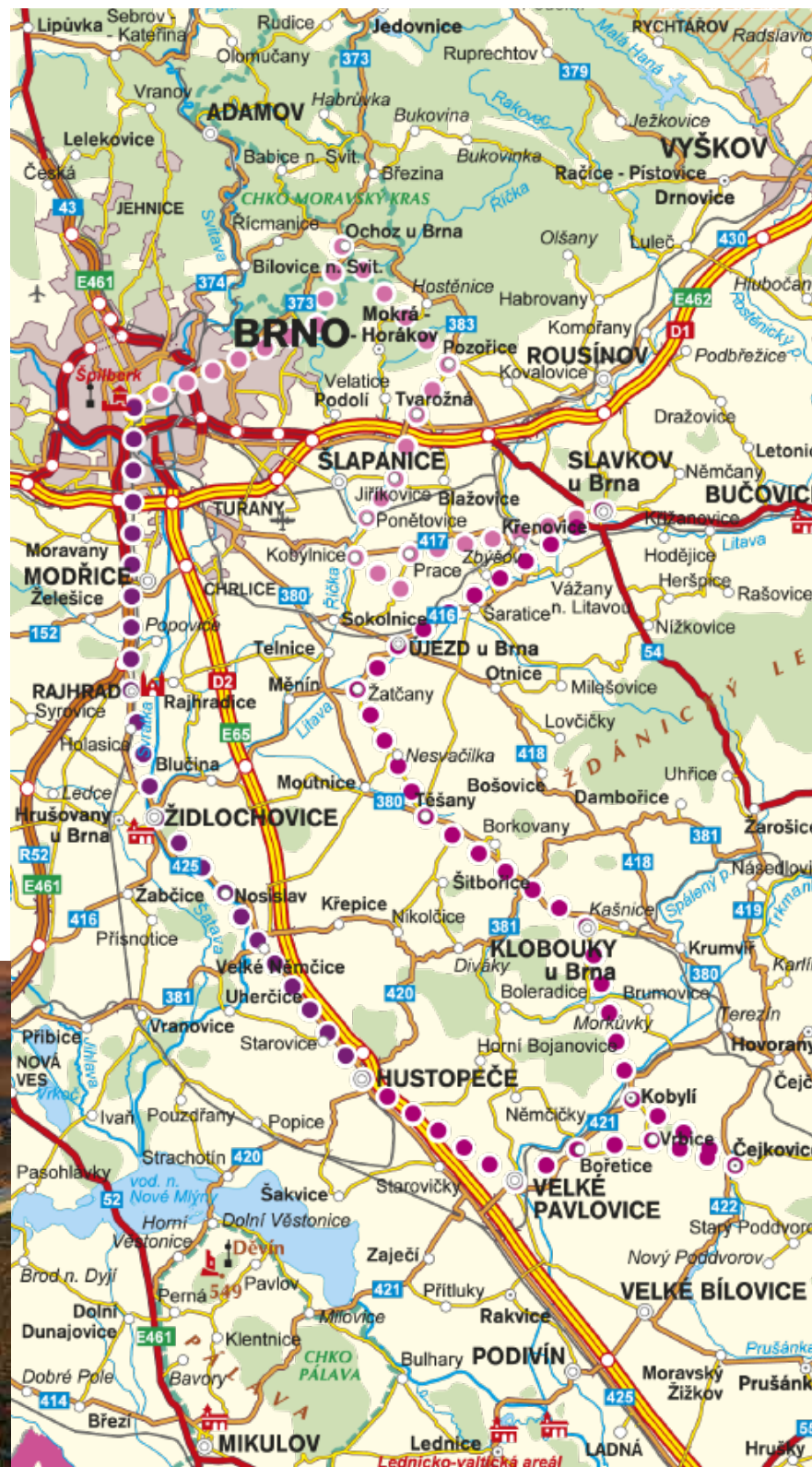
Typ kola: trekingové

I. úsek: Brno – Rajhrad – Židlochovice – Nosislav – Velké Němčice – Hustopeče

II. úsek: Hustopeče – Velké Pavlovice – Bořetice – Vrbice – Čejkovice – Kobylí – Klobouky – Těšany – Žatčany – Újezd u Brna – Slavkov u Brna

III. úsek: Slavkov u Brna – Křenovice – Prácheň – Mohyla míru – Sokolnice – Kobylnice – Ponětovice – Jiříkovice – Žuráň – Santon – Tvarožná – Pozořice – Ochoz u Brna – Údolí Řičky – Brno

Zdroj: www.vinazmoravy.cz

Boskovicím vévodí hrad z 13. století (www.hradboskovice.cz)

MORAVSKÝ KRAS A OKOLÍ

Adamov

Technickou památkou je **vysoká pec Stará huť u Adamova** (pec byla založena v roce 1748).

Blansko

V údolí řeky Svitavy, obklopené zalesněnými kopci, se rozkládá město Blansko. První zmínky pocházejí ze začátku 12. století, kdy probíhal spor mezi olomouckým biskupem a brněnským knížetem o právo vystavět v Blansku nový kostel. Dějiny města jsou spjaté s rozmachem **železáren a strojůren**, které zde nechal založit rod Gellhornů a Salm-Reifferscheidt. Ponořit do historie se můžete v **Muzeu Blanenska**, sídlící na renesančním zámku v centru města. Unikátní stavbou je **dřevěný kostelík**, který do Blanska přicestoval v roce 1936

Vysoká pec Stará huť u Adamova (www.tnbrno.cz/hut)

vlakem z Podkarpatské Rusi. K aktivnímu odpočinku láká cyklostezka podél levého břehu řeky Svitavy, vedoucí na sportovní ostrov s moderním **aquaparkem**.

Boskovice

Město Boskovice podle některých pramenů vzniklo již v 13. století. Jeho dominantu tvoří **zřícenina goticko-renesančního hradu** a nedaleký **empírový zámek**, který původně sloužil

Barokní zámek Lysice vyrostl na místě starší renesanční vodní tvrze (zamek-lystice.cz)

jako dominikánský klášter. Pohodlnou procházkou z centrálního Masarykova náměstí se dostanete do bývalého **židovského ghetta** v Boskovicích. Naleznete zde synagogu maior, rituální lázně mikve, Židovský obecní dům i třetí největší židovský hřbitov u nás s tajuplnou atmosférou.

V **Muzeu regionu Boskovicka** navštívte stálou výstavu historických **zemědělských strojů** – technické typy potěší parní lokomotivy, traktory a stabilní motory vyrobené v českých, moravských i světových továrnách.

Jako na Divokém západě si budete připadat ve **Westernovém městečku** v bývalém pískovcovém lomu.

Jedovnice

Městys, jenž si oblíbili cyklisté i fanoušci vodních sportů. U **rybníka Olšovec** naleznete základnu single-trailů, které se rozbíhají v délce 30 km

do okolních lesů. Brázdit hladinu rybníka můžete na šlapadlech, wakeboardu i paddleboardu. Pro delší pobyty je možné využít jeden z největších kempů v Moravském krasu a okolí.

Křtiny

Zalesněné okolí Křtin bylo osídleno již v pravěku, jak dokládají vykopávky a nález bronzového býčka z nedaleké **Býčí skály**. Samotným Křtinám dominuje perla jižní Moravy, barokní mariánský **chrám Jména Panny Marie**, vystavěný podle návrhu **Jana Blažej Santiniho**. V areálu kostela najdete pravidelně hrající loretánskou **zvonici** o 33 zvonech a rozsáhlou kostnici, kde jsou uloženy vzácné **lebky zdobené záhadnými malbami** vavřínových listů. Při cestě z Křtin se nezapomeňte stavět v **Jeskyni Výpustek**. Krápníky tu sice nevidíte,

Poutní kostel ve Křtinách vznikl podle návrhu Jana Blažeje Santiniho-Aichela (1712–1750)

ale objevíte protiatomový kryt a bývalé tajné velitelské stanoviště.

Rudice

Obec, kterou si pro nádherné přírodní scenérie zamilovali nejenom filmoví režiséři. Významnou technickou památkou je **bývalý větrný mlýn**. V sezoně v něm funguje muzeum mineralogie, speleologie a hutnictví.

Letovice a Olešnice

Letovice, hospodářské a kulturní centrum severní části Moravského krasu a okolí, leží na soutoku řek Svitavy a Křetinky. Navštívit zde můžete rekonstruovaný **zámek** či barokní **historickou lékárnu** v klášteře Milosrdných bratří (veřejnosti přístupná v letní sezóně).

V **Olešnici** se zajděte podívat do jedné z mála původních dílen **modrotisku** na světě. Tato tradiční technika zdobení textilu byla v roce 2018 zapsána na seznam nemotného dědictví **UNESCO**.

Malá Haná a Velké Opatovice

Úrodnou oblast, na rozhraní Drahanské vrchoviny a Boskovické brázdy, vonící jablky a švestkami, označujeme jako oblast Malé Hané. Přirozené centrum tvoří Velké Opatovice s barokním zámekem v rozsáhlé zahradě a unikátním Moravským kartografickým centrem. Ústřední exponát, **plastická mapa historických zemí Moravy a Slezska**, zaujímá plochu téměř 100 m².

Krajina sedmi zámků

Snad nikde jinde nenajdete na tak malém území sedm zámků (a navíc několik hradů). Barokní zámek se skvostnými a bohatě zařízenými interiéry naleznete v **Lysicích**, původní šlechtické sídlo rodu Salmů v **Rájci nad Svitavou** a jeden z nejstarších moravských hradů, později přestavěný na zámek, v **Kunštátě**. Zámkům v **Blansku**, **Boskovicích**, **Letovicích** a **Velkých Opatovicích** se věnují samostatné odstavce.

Větrný mlýn v Rudici (www.rudice.cz)

Propast Macocha

Víte, že...

Dosud změřená celková hloubka propasti Macocha je 187,5 m.

Hloubka suché části je **138,5 m.**

U **Dolního jezírka** byla zatím dosažena hloubka **49 m.**

Délka propasti je 174 m a šířka 76 m.

Víte, že...

První historicky doložený **sestup do propasti Macocha** provedl v roce **1723** mnich Lazar Schopper. Až do roku 1914, kdy byl proražen přístup z Punkevních jeskyní, sestupovali badatelé na dno propasti po lanovém žebříku z oblasti dolního můstku.

Byčí skála

MORAVSKÝ KRAS

Moravský kras se právem řadí k nejnámějším a nejzajímavějším krasovým oblastem střední Evropy. Dosud zde bylo objeveno na **1 100 jeskyní**, pět z nich je přístupných.

Nejnámějším fenoménem Moravského krasu je téměř 140 m hluboká propast **Macocha**. Vznikla zborcením stropu obrovské dutiny. Na dně propasti vyvěrá na denní světlo ponorná říčka **Punkva**, napájějící dvě jezírka. Poté se říčka opět ztrácí v podzemí. Fascinující pohled do nitra propasti se vám naskytne ze dvou vyhlídkových můstků. Dno Macochy je návštěvníkům přístupné v rámci prohlídky **Punkevních jeskyní**, jejíž součástí je i plavba po hladině podzemní říčky Punkvy.

Punkevní jeskyně – stalagnát nazývaný Anděl

ZPŘÍSTUPNĚNÉ JESKYNĚ

V MORAVSKÉM KRASU

moravsky-kras.caves.cz

Punkevní jeskyně

Jsou nejnavštěvovanější, proto je doporučeno si prohlídky rezervovat. Do Punkevních jeskyní ústí propast Macocha. Atraktivní je plavba na člunech, provozována již od roku 1933.

Sloupsko-šošůvké jeskyně

Složité komplex chodeb a hlubokých propastí. Součástí prohlídky je také světově proslulá archeologická lokalita **jeskyně Kůlna** – pravěké sídliště a naleziště pozůstatků neandrtálského člověka.

Jeskyně Balcarka

Jeskynní bludiště pod Balcarovou skálou vyniká mimořádně bohatou a barevnou krápníkovou výzdobou, jednou z nejkrásnějších u nás.

Jeskyně Výпустek

Rozsáhlé podzemní prostory Výпустku byly využívány nacistickým Německem pro vojenskou výrobu. V 60. letech zde byl vybudován podzemní protiatomový úkryt a tajné velitelské stanoviště.

Kateřinská jeskyně a Dům přírody

Návštěva této krápníky bohatě zdobené jeskyně je zvláště vhodná pro rodiny s malými dětmi. Blízko jeskyně se nachází Dům přírody Moravského krasu – návštěvnícké středisko s 3D kinem.

Víte, že...

V Moravském krasu si můžete vyzkoušet **ferratové lezení**. Přírodní amfiteátr Velká Dohoda nedaleko Holštejna nabízí kromě zajištěných cest i překážkovou dráhu a lanovku **ve výšce 30 m nad celým areálem**.

Vodní nádrž Vranov, zřícenina hradu Cornštejn,
v pozadí hrad Bítov

Náš TIP

HRAD BÍTOV

Hrad byl postaven knížetem **Břetislavem I.** jako pevnost k obraně jižní hranice země proti vpádům z Rakouska. První písemná zmínka je z roku **1046** ze zakládací listiny kapituly ve Staré Boleslavi. Od roku 1298 je hrad v rukou rytířů **Bitovských z Lichtemburka** a ovládá velkou část jižní Moravy. Lichtenburkové prodávají hrad roku 1572 rakouskému šlechtici Wolfu Strejnovi ze Švarcenavy, od něho kupují roku 1612 **Jankovští z Vlašimi**, zakladatelé slavné bitovské sbírky zbraní. Za **hrabata Daunů** (1755–1904) prošel hrad rozsáhlou **novogotickou přestavbou**. Interiéry zdobí iluzivní výmalbou, zakládají zde zoologickou sbírku a **romantický lesopark**. Poslední soukromý majitel, **baron Jiří Haas z Haasenfelsu** (1912–1945), mění hrad v největší soukromou ZOO u nás. V současné době je na hradě k vidění také **hladomorna** s vězení a mučímou a expozice **hradního pivovaru**.

Víte, že...

Na hradě se nachází **největší sbírka vypaných psů na světě**. Založil ji baron Jiří Haas, milovník zvířat a hlavně psů. Choval jich na hradě až 200 včetně štěňat. Hlavní bránu hlídala šestice dog. Své nejmilejší psy si nechával po přirozené smrti vypat a tak vznikla sbírka o 51 kusech. Unikátem sbírky je pár stájového pinče známého z Haškova Dobrého vojáka Švejka.

Státní hrad Bítov
Bítov 1, 671 07 Uherčice
rezervace: +420 515294622, +420 721966371
hrad-bitov.cz

Věže historického města Znojma

ZNOJEMSKO, PODYJÍ

Bítov

Hrad byl **vystavěn v 11. století** za českého knížete Břetislava na místě, kde již v 9. století v období Velké Moravy stávalo dřevěné hradiště. Bítov měl být tehdy součástí pásu pevnostních hradů na obranu hranice českého státu. V 13. století se stal Bítov **hradem královským**, na kterém působili v různých funkcích významní čeští a moravští šlechtici. Od počátku 14. století jej vlastnil po dobu necelých tří set let rod Bítovských z Lichtenburka. Po vymře-

Jedna z perel Vranovské přehrady – hrad Bítov (www.hrad-bitov.cz)

ní pánů z Lichtenburka se majitelé hradu poměrně rychle měnili až do doby, kdy jej od poloviny 18. století na 150 let získávají hrabata z Daunu. Posledním majitelem byl

Víte, že...

Cornštejn – původně **gotický hrad** z počátku 14. století, jenž střežil jižní moravskou hranici. V té době plnil také úlohu léna pánů z Lichtenburka. Téměř rok byl obléhán vojskem krále Jiřího z Poděbrad. Od Jiřího z Poděbrad získali hrad Krajířové z Krajku. Přestože byl Cornštejn v následujících letech rozsáhle stavebně upravován, přestavován a zvelebován, od počátku 17. století je již zmiňován jako neobydlený a v dalším období pustl.

Jiří baron Haas, spoluvlastník západočeských továren na porcelán. Po druhé světové válce přechází hrad do vlastnictví státu. (Viz Náš TIP str. 45.)

Jevišovice

Malebné městečko v severní části znojemského okresu, které patří mezi **nejstarší osídlené lokality jižní Moravy**; své kořeny má doloženy již z pozdní doby kamenné. První písemné zprávy o Jevišovicích jsou z druhé poloviny 13. století. Další tři staletí jej vlastní páni z Kunštátu. **Hrad** na ostrohu nad levým břehem řeky

Zámek v Jevišovicích

Jevišovky nechal zbudovat jejich příslušník, Boček z Kunštátu. Objekt svým umístěním střežil skalnaté údolí půvabné romantické krajiny. Do povědomí se zapsal jednak událostmi z doby, kdy jej vlastnil Hynek z Kunštátu a Jevišovic, zvaný Suchý Čert, a jednak **v 15. století jako bašta husitů**. Hrad byl v době husitské doby a rozbořen a husitě upáleni. Tyto události dodnes připomíná nedaleký památník ve tvaru kalicha.

Víte, že...

*Součástí Jevišovic je i další historický objekt, tzv. **Nový zámek**, postavený na konci 19. století na místě dvě stě let starého loveckého zámku. V tomto století se Jevišovice zapojily do zápasu proti poněmčenému Znojmu a celkové germanizační vlně. V čele stál aktivní znojemský vlastenec a notář Jan Vlk.*

Páni z Kunštátu si postavili v polovině 15. století nový hrad, později přestavěný na tzv. **Starý zámek**. V polovině 17. století získal Jevišovice belgický rod de Souches, jeden z mnoha představitelů zahraniční aristokracie, která se u nás usazuje po třicetileté válce. Uzavíráním výhodných sňatků se stali dalšími majiteli například Ugartové, později též někteří bohatí bankéři a průmyslníci z Vídně.

Od roku 1990 je historické jádro Jevišovic vyhlášeno **městskou památkovou zónou**.

Louka

Jedno z bývalých nejdůležitějších **center** nejen **duchovního**, ale také **hospodářského života** celé **jihozápadní Moravy**, jež mělo přízeň i podporu Přemyslovců. Premonstrátský klášter s bazilikou Panny Marie a sv. Václava byl **založen na konci 12. století** znojemským úředním mar-

krabětem a českým knížetem Konrádem Otou a jeho matkou Marií. Dodnes se zde dochovaly **krypta a apsida kostela** z doby románské, dále pak prvky gotické, renesanční a zejména barokní. Původní plány směřující k přestavbě na mohutný čtyřkřídový barokní klášterní konvent nakonec nebyly zcela realizovány, protože na konci 18. století byl tento klášter, stejně jako mnoho jiných, zrušen. Na počátku 19. století odkoupila loucké panství i všechny klášterní budovy vídeňská bankéřská rodina Liebenbergova, která si za své sídlo zvolila vlastní klášterní budovu.

Klášter ve své historii trpěl požáry i naporem různých vojsk. Přes veškeré tyto nesnáze však vlastnil koncem 17. století třicet pět městeček a vsí. Na přelomu 16. a 17. století byla v Louce založena **knih-tiskárna**, jejíž zásluhou bylo vydáno

kolem dvaceti titulů. Na klášterní půdě fungovala tabáková továrna a také vojenská kasárna.

Víte, že...

*V louckém klášteře **Prokop Diviš** údajně zkonstruoval elektrický hudební nástroj a na konci 16. století tady Freytag z Čepihoru založil nejen knihovnu, ale i domácí výchovný ústav, který se proslavil na tehdejší dobu neobyčejnou raritou – **pěstováním okurek**.*

Rozlehlý premonstrátský klášter v Louce u Znojma (www.farnostlouka.cz)

Náš TIP

ZÁMEK MORAVSKÝ KRUMLOV

Víte, že...

U zámku se nachází nádherný **park** a poblíž najdete přístupný **židovský hřbitov**. Dominantou města je **kaple sv. Floriána**.

INFORMAČNÍ CENTRUM

Nachází se v nově opravených prostorách zámku. Zde také najdete pokladnu a vstup na zámek, expozice i na Slovánskou epopej.

+420 770 132 566

infocentrum@meksmk.cz

www.mucha-epopej.cz

Facebook: @muchoaepopej

Instagram: slovanska_epopej

Facebook Zámek: @zamekmoravskykrumlov

„Vzkříšený klenot Znojemska“

V 16. století nechali přestavět páni z Lipé původní hrad na **renesanční zámek**. Podle návrhu italského architekta postavili stavitelé arkády ve třech podlažích. Rod Liechtensteinů je s Moravským Krumlovem spjat od roku 1624. Posledními majiteli zámku byli Kinští. Po druhé světové válce bylo město vybombardováno Rudou armádou. Zámek byl jako záchrakem ušetřen.

Opravený zámek láká turisty

Chátrající zámek koupilo město a začalo jej opravovat. V roce 2021 připravilo vynikající podmínky pro vystavení **Slovánské epopeje** a v roce 2022 si mohli první turisté projít nové zámecké okruhy – **Šlechtické komnaty**, expozici **Tunelem do 20. století** a vystoupat na **zámeckou věž**. Další výstavou je výběr **moderního umění** ze sbírek Musea Kampa.

Slovánská epopej

Dvacet monumentálních pláten malíře Alfonse Muchy zobrazuje dějiny slovánských národů. Rozhodně si nenechte ujít tento úchvatný zážitek. Ročně do Moravského Krumlova míří tisíce návštěvníků z Česka i zahraničí.

Moravský Krumlov

Město z 13. století ležící **na ostrohu řeky Rokytné**. Raným majitelem gotického hradu byl znojemský purkrabí. Honosným středověkým sídlem se stal Krumlov až později, zejména díky pánům z Kravař. Dalším významným rodem byli mj. páni z Lipé, kteří Krumlov vlastnili dvakrát. V druhém období jejich působení – v 15. století – se ve městě odehrávaly výroční trhy a zejména proběhla zásadní přestavba hradu na **renesanční zámek**. Na této velkolepé proměně měl hlavní podíl známý italský renesanční stavitel Leonardo Gara de Bisono, který zde nakonec i zemřel a byl pohřben ve farním kostele.

Zásadní obrat v životě tohoto historického místa způsobila bělohorská porážka, která si i v tomto případě vynutila změnu majitele sídla, a to na valtickou větev **rodu Lichtenštejnů**. Díky nim se tady hodně stavělo a v okolí zámku se začal budovat **anglický park**. Ze starší doby jsou dodnes ve městě zachovány mj. zbytky hradeb a staré kostely.

Ze zajímavých osobností působících na zámku je dodnes známý **renesanční lékař Paracelsus**. Krumlov navštívil osobně i **Napoleon Bonaparte**. Posledním moravskokrumslovským majitelem byl rod Kinských.

Víte, že...

V Moravském Krumlově si můžete prohlédnout proslulou **Slovánskou epopej Alfonse Muchy**. Světově známý umělec namaloval toto monumentální dílo, které tvoří 20 obrazů zachycujících dějiny Slovanů, v letech 1912–1926.

Městečko Moravský Krumlov v meandru řeky Rokytné

Na cyklotrase Greenway Praha–Videň leží obec Uherčice s renesančním zámekem

Uherčice

Ves ležící 13 km jihovýchodně od Jemnice, která do konce 15. století náležela oslavanskému klášteru. Její současnou dominantou je **barokní zámek**, jehož stavební historie sahá do 15. století; tehdy nechali v Uherčicích **Krajířové z Krajků** vystavět tvrz, jejíž pozdně gotický původ dnes připomínají torza zachovaných portálů. V 16. století bylo gotické sídlo zásadně renesančně přestavěno Strejny ze Švarcenavy. Poslední úpravy připomínají vlastnictví hrabat Berchtoldů a rodu Collaltů.

Vranov nad Dyjí

Původně gotický hrad z počátku 12. století na vysoké skále nad Dyjí, o dvě stě let později připomínaný již s městečkem. Přestavba na **zámek** a současná barokní podoba je připisována rodu Althanů, který ji provedl podle plánů J. B. Fischera z Erlachu. Z této doby je dodnes dochován známý oválný **Sál před-**

ků. Na konci 18. století patřil polské rodině Mnisků a Stadnických. V této době začala v městečku fungovat na necelých sto let továrna na kameninu značky Frain, napodobující anglickou Wedgewood.

Ve 30. letech 20. století byla vybudována **hráz Vranovské přehrady**, za níž se rozléhá jezero o délce cca 30 km. Samotné údolí městečka Vranov nad Dyjí je známé systémem **podzemních dutin**, zvaných Ledové sluje.

Zámek Vranov nad Dyjí
(www.zamek-vranov.cz)

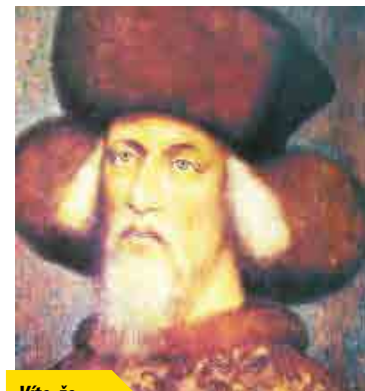

Bývalé centrum Přemyslovců na jižní Moravě – Znojmo, je proslulé díky okurkám, vinobraní a svému unikátnímu a doslova „adrenalinovému“ podzemí

Znojmo

Jedno z nejstarších míst jižní Moravy, jehož historie sahá hluboko do pravěkých dějin. Nejbližší **okolí řeky Dyje** bylo v dávných dobách s jistotou osídleno a později spojeno s dějinami slovanského hradiště. Postupně se zdejší lokalita začlenila do významného kmenového svazu Sámovy říše a později do **Velkomoravské říše**. Ani tato oblast nebyla ušetřena různých nájezdů: nebezpečí přicházelo ze strany Maďarů, později od Poláků nebo Bavorů. Nezanedbatelnou úlohu sehrál hlavně tok zmíněné řeky a jeho souběžnost s jižně položenou hranicí, kde postupně vznikaly pod přemyslovskou nadvládou pohraniční hrady. Z raného středověku jsou ve Znojmě doloženy románské osídlení s knížecím hradem, tržiště a dva kostely. Jedním z nejznámějších přemyslovských knížat spojených s tímto místem byl ve 12. století **Konrád Ota I. Znojemský**. Rozkvět města, jež bylo Přemyslovci povýšeno na královské, začal v 13. století. Dodnes připomínají

středověké město zbytky hradeb, řada gotických a renesančních měšťanských domů a paláců s rozsáhlými sklepy; mnoho církevních staveb, zejména četné kostely a kláštery. Znojmo mělo již ve středověku dlážděné ulice i náměstí, vodovod, lázně, špitály, ale také četné nevěstince.

Víte, že...

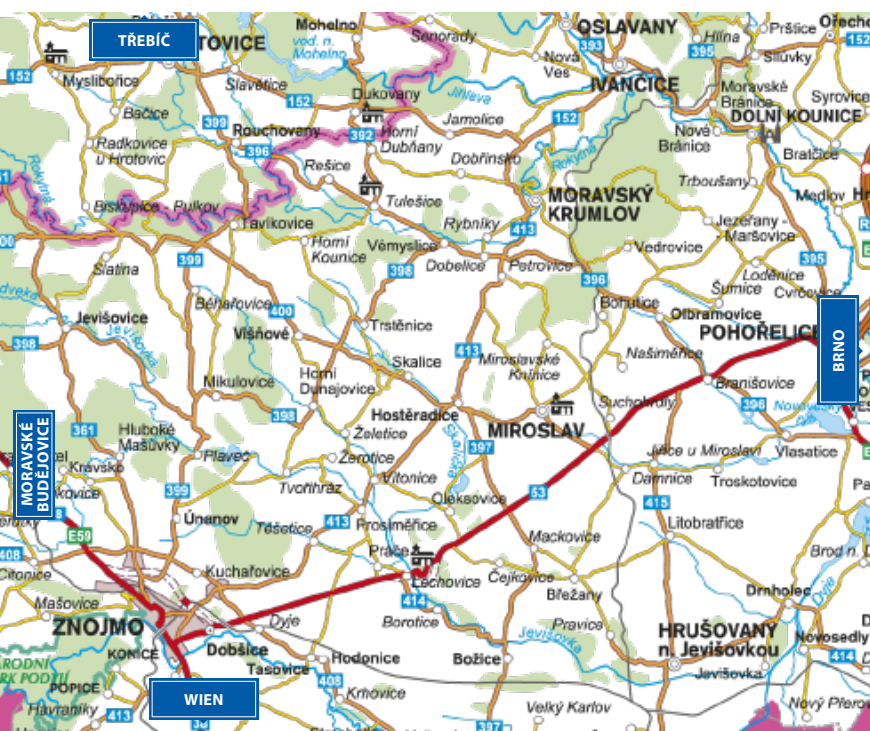
Ve Znojmě zemřel 9. prosince 1437 během své cesty do Uher **císař Zikmund**, syn Karla IV. a poslední známý příslušník rodu Lucemburků. Zikmund ve Znojmě často pobýval a na jeho stranu se město za husitských válek stavělo.

Na **znojenském hradě** (založen v 1. polovině 11. století) probíhala v dávné minulosti četná jednání nejvyšších politiků, později také za účasti Habsburků. Hrad přestal svou úlohu plnit v průběhu novověku; na počátku 18. století jej nahradil nově postavený **barokní zámek**, který ale fungoval po určité období také jako špitál. Současně zde byl zřízen dodnes stojící pivovar. První místo mezi hradními památkami ale náleží jeho nejstarší stavbě – unikátní **románské rotundě sv. Kateřiny**. Dochovaná výzdoba interiéru zobrazující genealogii Přemyslovců vnesla do našich dějin nemálo zajímavých otázek.

Z dalších významnějších osob, které jsou s městem spojeny, stojí za zmínku Petr a Stanislav ze Znojma – oba Husovi učitelé; v 19. století majitel znojenské ledkárny Winzler, který je spojován i s objevováním plynového osvětlení.

Rotunda sv. Kateřiny z 11. století ukrývá zcela unikátní cyklus nástěnných maleb zobrazující mj. rodokmen Přemyslovců

Náš TIP

DOLNÍ KOUNICE

Málokteré město se může pochlubit tak nádhernými scenériemi jako Dolní Kounice. Město sevřené v zeleni kopců s řekou Jihlavou protékající uprostřed. Dominanty města, kaple sv. Antonína a Hrad a zámek, umocňují pocit nevědění krásy. Na poměrně malé rozloze je však k vidění daleko více. Význam všech 27 památkově chráněných dolnokounických objektů je veliký. Svoji historií uchvátí romantická zřícenina kláštera Rosa coeli, židovská synagoga nebo hřbitov. Malebné město je obklopeno vinicemi, plodící vinnou révu vynikající kvality.

Zažijte komentované prohlídky památek a ochutnejte proslulou dolnokounickou Frankovku.

Město Dolní Kounice

Masarykovo náměstí 66/2, 664 64 Dolní Kounice
tel. 513 030 411, e-mail info@dolnikounice.cz
www.dolnikounice.cz

Facebook: [MestoDolniKounice](https://www.facebook.com/MestoDolniKounice)
Instagram: [dolnikounice](https://www.instagram.com/dolnikounice)

TIC Dolní Kounice

tel. 513 030 415, e-mail tic@dolnikounice.cz
www.dolnikounice.cz/ic?p1=13083
Facebook: [TIC.D.Kounice](https://www.facebook.com/TIC.D.Kounice)

Víte, že...

Město má necelých 2 500 obyvatel, ale i přesto se objevilo v několika pohádkách, filmech a seriálech. Nejznámější pohádkou je bezesporu *O statečném kováři*. Natáčení probíhalo v klášteře Rosa coeli a mnozí místní na něj rádi vzpomínají. A to hlavně na scénu, v níž Pavel Kříž alias kovář Mikeš skákal z prvního patra do kostelní lodě, z čehož si údajně odnesl vymknutý kotník. Dolní Kounice se také staly kulísou komedie *Dědictví aneb Kurvašoginttag*, seriálu *Četnických humoresek*, *Labyrintu* nebo nové vánoční pohádky *Tri zlaté dukáty*.

VINAŘSKÁ PODOBLAST ZNOJEMSKÁ

V nejzápadnější vinařské oblasti Moravy se díky příhodným klimatickým podmínkám rodí chuťově plná a svěží aromatická vína s nezaměnitelnou kořenitou chutí. K takovým patří zejména Muller Thurgau, Ryzlink rýnský, Sauvignon a také Veltlínské zelené. V menší míře jsou zastoupeny modré odrůdy (Frankovka).

Celková výměra vinic	3 153 ha
Počet vinařských obcí	90
Počet pěstitelů	1 142

Co zde navštívit:

Klášter Louka ve Znojmě – založen roku 1190. Dnes je zde návštěvnícké centrum Znovínu (rozsáhlé sklepy, vinařské a bednářské muzeum).

www.znovin.cz

Šobes (viz str. 55) – vinice se specifickým mikroklimatem v meandru řeky Dyje. Roste zde proslulé a ceněné šobeské víno. Je přístupná celý rok.

Nový Šaldorf, Sedlešovice – známé vinařské obce, areál tzv. Modrých sklepů. Sklepní ulička se 180 sklepy.

www.modre-sklepy.cz

Malovaný sklep – sklep zdobený plastickými malbami v pískovci od šatovského rodáka Maxmilliana Appeltauera.

www.malovany-sklep.cz

Ivančice – expozice zdejších rodáků malíře Alfonse Muchy a herce Vladimíra Menšíka.

www.ivance.cz

Lechovice – každoroční dražba sektů ze dna Vranovské přehrady.

www.vslechovice.cz

Havraníky – mimořádně dlouhé a hluboké vinné sklepy, největší vřesoviště na jižní Moravě.

www.havraniky.cz

Národní park Podyjí – viz str. 7.

Vladimír Menšík, herec, rodák z Ivančic (1929–1988), zdroj: www.vendyatelier.cz

Tradiční výzdoba chrámu sv. Mikoláše během Znojemskeho vinobraní

Přímětice – křížový sklep – sklep ve tvaru kříže je jedním z největších svého druhu na světě. Přístupný v rámci programu společnosti Znovín Znojmo.

www.znovin.cz

Znojmská vinařská stezka – cyklistický okruh vinicemi jižně od Znojma, vinařskými obcemi a Národním parkem Podyjí. Výchozí místo: Moravský sklípek Šatov, délka 30 km.

Pravidelné akce:

Znojmské historické vinobraní, vždy v polovině září.

www.vinobrani.cz

www.znojmcity.cz

Hudební festival Znojmo, vždy v červenci

www.hudbaznojmo.cz

Kontakty:

Turistické informační centrum Znojmo

www.znojmcity.cz

Šatovská kuriozita – malovaný sklep s naivistickou výzdobou

NA KOLE ZNOJEMSKEM

Třidenní cyklovýlet, během něhož poznáte znojemský region po stránce vinařství, zavítáte do NP Podýjí a na závěr navštívíte významné poutní místo Hluboké Mašůvky.

Délka: 135 km

Zajímavosti na trase: Vranovská přehrada, hrad Cornštejn, hrad Bítov, zámek Vranov nad Dyjí

Náročnost: střední

Typ kola: trekkingové

Vranov nad Dyjí

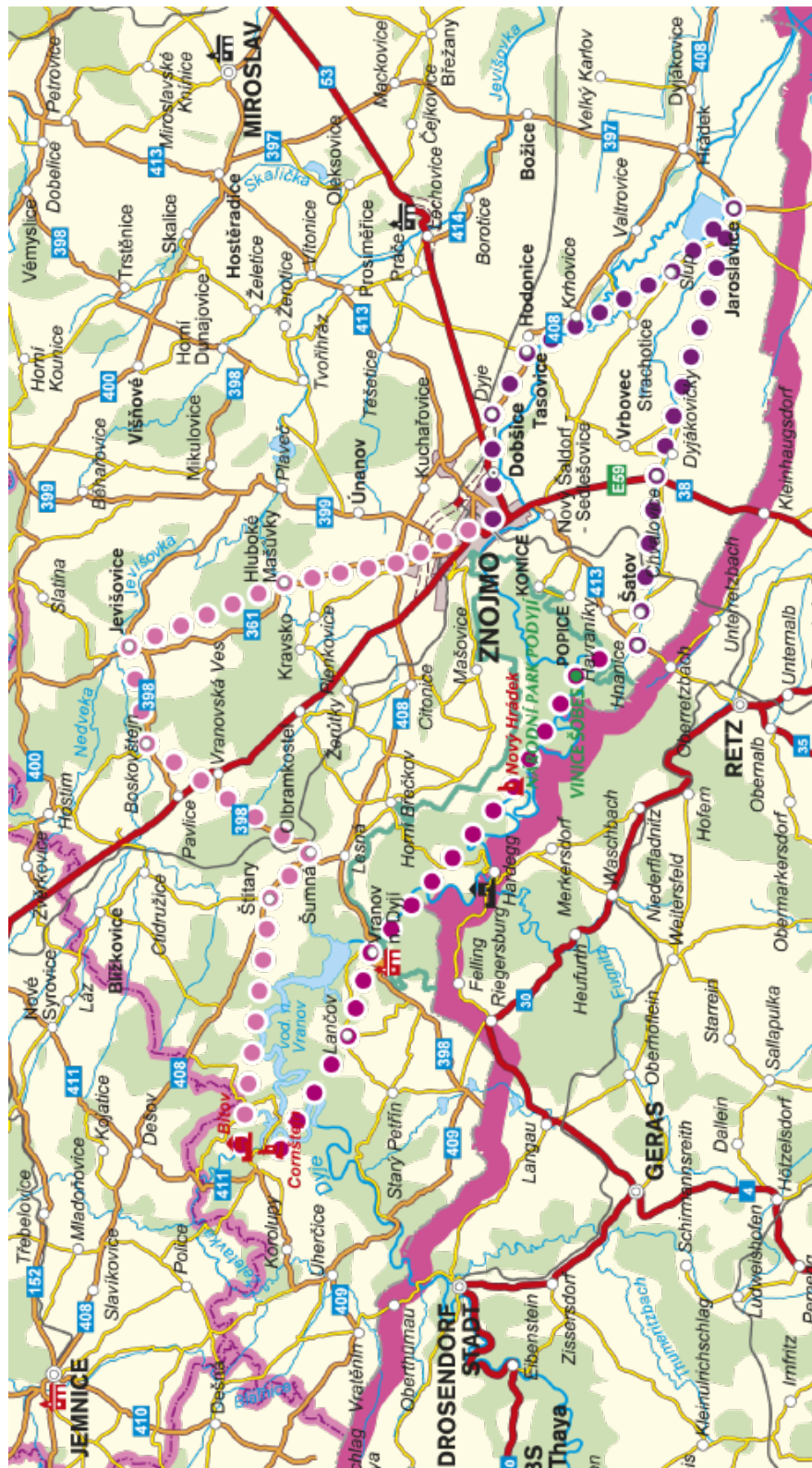
Četné zákruty, meandry a mrtvá ramena řeky Dyje

I. etapa: Znojmo – Dyje – Tasovice – Slup – Jaroslavice – Chvalovice – Hnanice

II. etapa: Hnanice – devět mlynů – vinice Šobes – Nový Hrádek – Vranov nad Dyjí – Lančov – Cornštejn – Bítov

III. etapa: Bítov – Štítary – Šumná – Boskovštejn – Jevišovice – Hluboké Mašůvky – Přímětice – Znojmo

Zdroj: www.vinazmoravy.cz

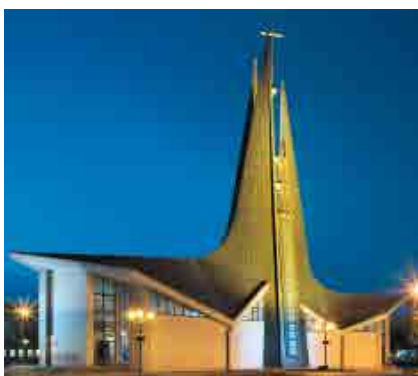

Vinařský sklep v Hustopečích

BŘECLAVSKO

Břeclav

Město, kterého se dotýkají rozsáhlé lužní lesy, najdeme **na řece Dyji** nedaleko jejího **soutoku s řekou Moravou**. Nejstarší osídlení okolí města sahá až do pravěku. V době velkomoravské se na místě Staré Břeclavi rozkládala osada. V sousedství četných obchodních stezek, které tudy dříve procházely, byl v 11. století za účelem vybírání mýtného vystavěn pohraniční hrad. Ten chránil vstup do země z rakouské strany. Původní hrad byl přestavěn na re-

Břeclavský kostel sv. Václava z roku 1995

nesanční zámek, výrazně upravený v 19. století. Jeho historie je spojena především s **rody Žerotínů a Lichtenštejnů**. Mezi břeclavskými památkami najdeme dále synagogu a židovský hřbitov; tyto stavby dodnes vypovídají o životě Židů ve městě (první písemné zprávy pocházejí z období kolem 15. století), který byl v minulosti několikrát vážně narušen a nakonec za druhé světové války tragicky přerušen.

V blízkém okolí města se nachází archeologická lokalita Pohansko a **Lednicko-valtický areál**, který je na Seznamu památek UNESCO (str. 64).

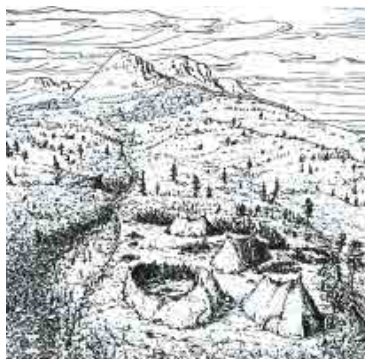
Víte, že...

Mezníkem v historii Břeclavi se stal 6. červen roku 1839. Tehdy sem přijel z Vídně vlak, jenž byl úplně prvním vlakem na našem území. Místní sedláci jej sice označovali za „čertovský podnik“, ale železnice brzy způsobila příliv nového obyvatelstva do města a dala vzniknout mnoha průmyslovým podnikům. Rok 1839 tak měl zásadní vliv na proměnu Břeclavi do její moderní podoby.

Víte, že...

Mezi Dolními Věstonicemi a Pavlovem byla 13. července roku 1925 ve zbytcích dávného ohniště objevena soška nahé ženy (rozlomená na dva kusy). Soška z pálené hlíny, nazývaná **Věstonická venuše**, je vysoká 115 a v bocích široká 43 mm. Stáří sošky je odhadováno na **25 až 29 000 let** – jedná se tak o jedno z nejstarších uměleckých děl na světě. Mimořádně vzácný artefakt, jehož cena byla vyčíslena na **desítky milionů dolarů**, je umístěn v Moravském zemském muzeu v Brně.

Dolní Věstonice – rekonstrukce vzhledu sídliště lovců mamutů (B. Klíma)

Dolní Věstonice

Obec Dolní Věstonice, ležící ve vinařské oblasti v prostředí Pálavy, je světově **proslulou archeologickou lokalitou**. Zdejší objevy zaznamenaly jedno z nejstarších osídlení jižní Moravy před více než 25 tisíci lety. Bylo zde nalezeno mnoho úlomků z pálené hlíny, které dokládají nejstarší keramickou výrobu u nás, dále pohřebiště a jiné pozůstatky po **lovcích mamutů**. V okolí byly odkryty také nálezy dokumentující **staroslověnské hradiště**.

Karel Absolon (1877–1960) – český krasový badatel a archeolog

Lednice

Reprezentativní **letní rezidence Lichtenštejnů**, jedna z nejzajímavějších romantických památek u nás. Původně byla zemanským sídlem. Záhy se ale na sedm set let dostala do vlastnictví pánů z Lichtenštejna, kteří po obou stranách rakouské hranice vlastnili ohromný komplex půdy, lesů, luk, měst a městeček.

Zámek byl několikrát přestavován, a to často za účasti významných osobností. Nejzásadnější rekonstrukce celého areálu proběhla v polovině 19. století v duchu **anglické novogotiky**. Přibližně ve stejné době byly vybudovány **skleník s tropickou vegetací** a lednicko-valtická alej. Barokní francouzský park byl přebudován na anglický, který přechází ve volnou, **parkově upravenou krajinu** s řekou Dyjí i řadou rybníků, kterou doplňují empírové pavilony, pseudozříceniny, napodobeniny antických chrámů a další **romantické stavby**.

Dnes je v Lednici památkově chráněno téměř **40 objektů**. Patří k nim samotný

Lednice – tropický skleník

zámek, architektura v parku i domy ve městě. Založením Vyšší hospodářské a zahradnické školy v 19. století počíná zdejší tradice zemědělského školství. (Viz Lednicko-valtický areál, UNESCO, str. 64).

Lednice – nejnavštěvovanější zámek v České republice (www.zamek-lednice.com)

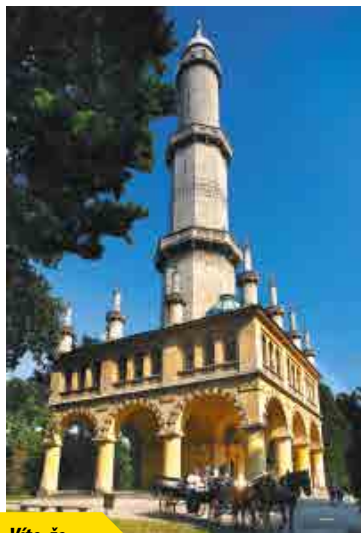

Pohled na Lednicko-valtický areál

LEDNICKO-VALTICKÝ AREÁL

(na seznam UNESCO zapsán roku 1996)

Lednicko-valtický areál je na seznamu kulturního dědictví zanesen pod heslem „**kulturní krajina**“ jakožto příklad symbiózy či koexistence člověka s přírodou. Jedná se o **území** o rozloze bezmála **300 km²**, rozkládající se **na pomezí Moravy a Dolního Rakouska**. Oblast byla během 18. a 19. století přeměněna vládnoucím rodem Lichtenštejnů na rozsáhlý **přírodní park**. Ten zahrnuje mj. dva velké **zámky v Lednici** a ve **Valtících**, dále množství menších stavebních památek, **Lednické rybníky**, **minaret** v areálu lednického zámeckého parku, **Apollónův chrám**, **Janův hrad**, **Lovecký zámeček** a mnoho dalších zajímavostí. Lednická zahrada nezapře, že se její zakladatelé inspirovali francouzským **Versailles**.

Víte, že...

Lednicko-valtický areál s rozlohou 283,09 km² je nejrozsáhlejším uměle vytvořeným územím v Evropě. Bývá často nazýván jako „zahrada Evropy“. Lednický minaret, vysoký 60 m, je zase nejvyšší stavbou tohoto typu v neislámských zemích.

Asi nejvýznamnější pamětihodností areálu je **neogotický zámek v Lednici**, vybudovaný Lichtenštejny v polovině 19. století jako jejich letní rezidence. Zámek je přístupný návštěvníkům, kteří mohou mimo prohlídkových tras v přízemí a v prvním poschodí zámku zavítat i do obrazárny v druhém patře.

Honosný a monumentální **zámek ve Valtících** vznikl postupnými úpravami a přestavbami původního hradu z 12. století. V rozlehlých sklepích zámku dnes sídlí celoročně přístupná degustační expozice **Salon vín ČR**.

Nejstarší romantickou stavbou areálu je **60 m vysoký minaret**. Na nejvyšší z jeho tří ochozů, z něhož lze za dobré viditelnosti spatřit věž chrámu sv. Štěpána ve Vídni, vede spirálovité kamenné schodiště s 302 schody.

Janův hrad (Janohrad)

Uměle vybudovaná romantická hradní zřícenina z roku 1801. Nachází se cca 4 km

Janův hrad

od lednického zámku. Objekt, který v minulosti sloužil jako lovecký zámeček, obtéká ze tří stran řeka Dyje. Ke zřícenině se lze vydat i na loďkách anebo se svézt kočárem taženým koňmi. Objekt vyprojektoval Joseph Hardmuth, mimo jiné autor zdejšího minaretu.

Zámek Lednice (www.zamek-lednice.com)

Zámek Valtice (www.zamek-valtice.cz)

Reistna

Romantická stavba s vyhlídkovým ochozem a **kolonádou v klasicistním stylu**, nejvyšší místo Lednicko-valtického areálu.

Tři Grácie

Tři Grácie

Jedna z nejkrásnějších staveb Lednicko-valtického areálu se nachází asi 5 km od Valtic poblíž Prostředního rybníka. Jejím základem je klasicistní kolonáda podkovovitého půdorysu od Jana Karla Engela. V jejích výklencích jsou umístěny alegorické sochy umění a věd. Chrám dalo jméno **sousoší trojice antických bohyní Athény, Afrodity a Artemis** od vídeňského neoklasicistního sochaře Martina Fischera (1740–1820). Sousoší původně stávalo v zámeckých zahradách v Lednici.

Valtice

Centrum vinařské oblasti a jedno z nejstarších měst na Moravě. V podobě příhraničního opevněného sídla chránily Valtice hranici při řece Dyji již v raném středověku. Po staletí zůstával dominantou města mohutný středověký hrad, který byl nakonec rozbourán – z původního objektu zůstaly jen dvě věže. Kolem polo-

Reistna

viny 17. století zde byl vybudován **zámek**, který měl reprezentovat novou rezidenci.

V sousedství zámku je **přírodní park**. Návštěvník se zde může pokochat klasicistní kolonádou z 19. století, která měla oslavovat rod Lichtenštejnů. V blízkosti parku stojí napodobenina středověkého rytířského sídla **Janohrad**, nazvaná podle Jana I. z Lichtenštejna, který jej nechal zbudovat jako umělou zříceninu. Severovýchodním směrem od města stojí klasicistní stavba v podobě půlkruhového ochozu, v jehož ose dominuje sousoší Tří grácií, vytesané z jednoho kusu kamene; napodobuje antické bohyně Athénu, Artemidu a Afroditu. Nedaleko je možné navštívit romantickou stavbu z 19. století imitující římský vítězný oblouk, zvanou **Rendezvous**. Zdejší horní sál sloužil jako místo pro snídani před lovem, a proto byl zasvěcen bohyni lovu Dianě, která je zpodobněna

v průčelí. Nedaleko byly postaveny také pseudoantický **Apollonův chrámek**, pseudogotická kaple sv. Huberta a další romantické stavby.

Součástí Valtic je farní kostel i **klášter milosrdných bratří**. Sám převor Norbert Boccius v něm prováděl botanické výzkumy; byla zde jedna z nejstarších nemocnic u nás a v novověku dokonce chirurgické učiliště.

VINAŘSKÁ PODOBLAST MIKULOVSKÁ

Vápencové skály a návěje spráší zde do-
dávají vinné révé živiny, jež dávají vznik-
nout vínům zcela odlišného charakteru od
jiných moravských podoblastí.

Nejtypičtější odrudou pěstovanou v mi-
kulovské vinařské podoblasti je Ryzlink
vlašský, ale úspěšně se tu pěstuje i Sau-
vignon a Muller Thurgau. Z červených vín
je to Svatovavřínecké, Frankovka a Zwei-
geltrebe.

Celková výměra vinic	4 432 ha
Počet vinařských obcí	30
Počet pěstitelů	2 473

Co zde navštívit:

Salon vín České republiky Valtice –
stálá degustační expozice nejvyšších
moravských (i českých) vín. Expozice sídlí
ve sklepení valtického zámku.

www.salonvin.cz

Valtické podzemí – labyrint 11 his-
torických vinných sklepů. Celková délka
dosahuje 800 m, možnost prohlídek
s ochutnávkou vín.

www.valtickepodzemi.cz

Výstava historických vinařských lisů –
expozice v Muzeu vinařství, zahradnictví
a životního prostředí ve Valticích.

www.nzm.cz

Zámecký a křížový sklep – dva slavné
valtické sklepy z r. 1430 resp. 1640.

www.vsaltice.cz

Pavlov – barokní vinařské domy – domy
postavené ve stylu venkovského baroka
s vlastními lisovnicami a sklepy.

www.obec-pavlov.cz

V Mikulově působil jako vrchní zemský moravský
rabín Jehuda Löw ben Becalel, známý jako rabi
Löw, tvůrce bájeného Golema

Mikulovský zámek

stvím pod Pálavskými vrchy. Lze ji absol-
vovat pěšky či na kole. Délka 20 km.

www.mikulov.cz

Pravidelné akce:

Pálavské vinobraní, třídní akce vždy
v první polovině září v Mikulově.

www.palavske-vinobrani.cz

Valtické vinné trhy, jedna z nejprestižněj-
ších a nejpřísněji hodnocených vinných vý-
stav v ČR. Možnost ochutnávky stovek dru-
hů vín. Koná se vždy v květnu ve Valticích.

www.vinnetryhy.cz

Otevřené sklepy v Pavlově – od června do
začátku září je zde vždy po celý víkend ote-
vřen minimálně jeden vinný sklep a čeká
na své návštěvníky – na Vás.

www.obec-pavlov.cz

www.mikulov.cz

Mikulov – naučná stezka – trasa se 17
zastaveními seznamuje zájemce s vinař-

Kontakty:

Turistické informační centrum Mikulov

www.mikulov.cz

Valtické podzemí – labyrint vzájemně propojených historických vinných sklepů

Mikulov při pohledu od severu

Mikulov

Město leží v **centru vinařské oblasti**. Svou nejstarší historii má doloženou celou řadou nálezů z doby kamenné. Ve středověku se na zdejším území pravděpodobně nacházelo nejdříve hradištní opevnění, na jehož místě byl později postaven hrad. Ten byl z větší části stavěn za **pánů**

Svatý kopeček nad Mikulovem

z Lichtenštejna, jimž patřil Mikulov více než tři sta let. Z této doby nelze nezmínit nešťastné soužití Jana Kryštofa z Lichtenštejna s Perchtou z Rožmberku, široké veřejnosti známé spíše pod příviskem Mikulovské Perchty. Ještě z iniciativy pánů z Lichtenštejna se ze zámku stala malá renesanční pevnost, a to hlavně z důvodu obrany proti tureckému nebezpečí. Dalšími majiteli mikulovského zámku, kteří se významně podíleli na jeho stavebních úpravách, byli **Ditrichštejnové**, ti jej vlastnili až do roku 1945. Za jejich éry údajně pobýval na zámku **Napoleon Bonaparte**.

Víte, že...

Kuriozitou Mikulova je zachovaný **desátkový vinný sud** z roku 1643 na **101 400 litrů vína**. Z památek zaujmou zbytky opevnění, renesanční a barokní domy, staré kostely a nedaleká kalvárie s křížovou cestou.

Od středověku se ve zdejším podhradí rozrůstalo město s židovským ghettem, v němž žil v 18. století vrchní rabín pro celou Moravu. Novokřtenci zde založili tiskárnu, která pracovala téměř sto let.

Nové Mlýny

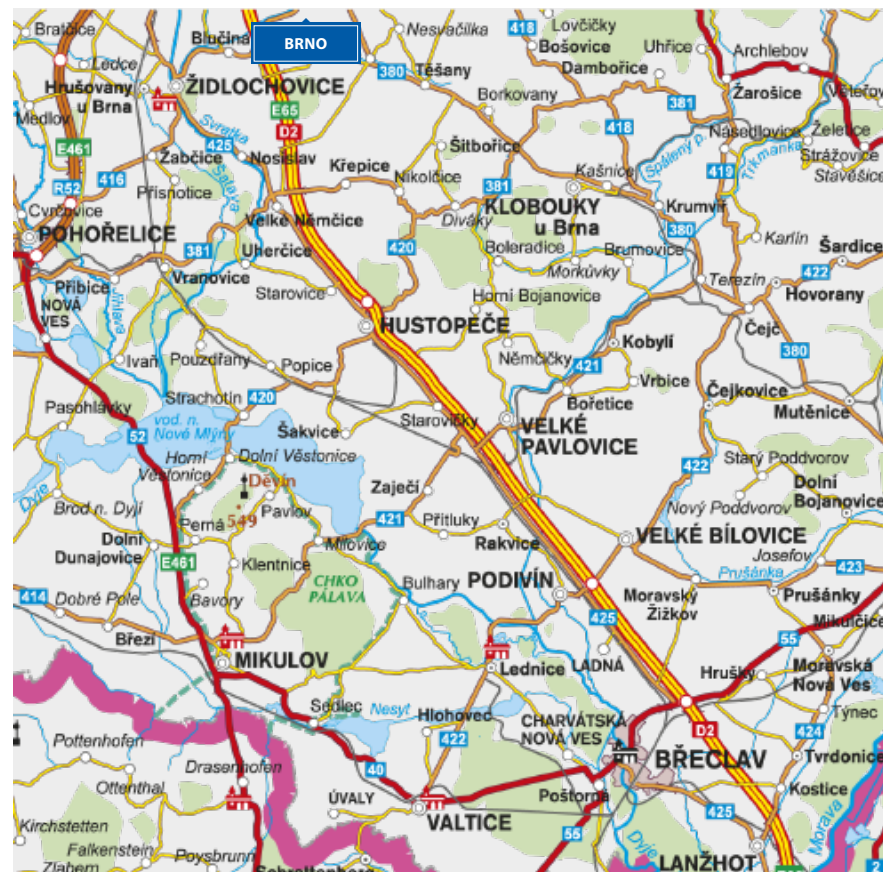
Kaskáda přehrad vybudovaných na řece Dyji v 70. a 80. letech minulého století. Tvoří ji tři údolní nádrže: **Mušovská** (horní) nádrž, **Věstonická** (střední) a **Novomlýnská** (dolní) nádrž, jež je největší vodní plochou Moravy (1 668 ha). Horní a dolní nádrž slouží zejména rekreačním účelům (jsou zde ideální podmínky pro windsurfing a jachting), střední nádrž je přírodní rezervací (chráněná hnízdiště vodního ptactva).

Pod hladinou Novomlýnských nádrží zmizela mimo jiné vesnice Mušov, již připomíná pouze kostelík sv. Linharta stojící dnes na ostrově obklopen vodami.

Pálava

Chráněná krajinná oblast s úrodnými poli a vinicemi. Typické jsou **bělavé vápencové skály**. Součástí biosférické rezervace UNESCO Dolní Morava.

NA KOLE MIKULOVSKEM

Cyklovýlet rozplánovaný (ideálně) na dva až tři dny, během nichž navštívíte a poznáte nejvýznamnější pamětihodnosti Mikulovska.

Délka: 85 km

Zajímavosti na trase: Mikulov, zámek Lednice, Lednicko-valtický areál, Valtice (Salon vín ČR) – Pálava

Náročnost: vyšší

Typ kola: trekingové

Vinařská obec Pavlov

Zřícenina Dívčích hradů na vrcholu Pálavy

I. úsek: Mikulov – Dobré Pole – Nový Přerov – Novosedly - Pasohlávky

II. úsek: Pasohlávky – Ivaň – Strachotín – Dolní Věstonice – Pavlov – zřícenina hradu Děvín (nutno vystoupit pěšky) – Klentnice – Mikulov - Milovice

III. úsek: Lednice – Janohrad – Apollonův chrám – Tři grácie – Rendez-vous – Valtice – kolonáda Reistna – Sedlec – Mikulov

Zdroj: www.vinazmoravy.cz

HLAVA V KLIDU, DUŠA V PÉŘÍ...

Náš TIP

SLOVÁCKO

#sluncevlidechazemi

Slovácko je region plný života, kde vinná réva pulzuje jako tepny v lidském těle. Rozsáhlé vinice tvoří podstatu tohoto kraje, který je známý svým výborným vínem a přátelskými lidmi. Dobrosrdečnost a poctivost se odráží také na talíři v podobě domácí tradiční kuchyně, kterou lze na Slovácku ochutnat. Ať už se sem vydáte na jaře, v létě nebo na podzim, vždy se můžete těšit na kraj protkaný kulturními akcemi, folklorem, tancem, zpěvem, a především dobrým jídlem a pitím.

Folklor, tradice a kroje

Na Slovácku jsou lidové tradice, folklor a kroje stále živé. Vše se předává z generace na generaci, a v kroji se zde „děti už rodí“. Zažijte při své dovolené některou z jízd králů, folklorní slavnost, festival či slovácké hody s právem.

Chutě a vůně slovácké kuchyně

Slovácká kuchyně je plná výrazných chutí, které tak moc miluje každý, kdo kdy strávil alespoň jedno

léto u babičky na vesnici. Je známá jednoduchostí, a využitím a zpracováním aktuálních sezónních potravin. Zároveň z ní sálá poctivost a láska, která se odráží v každém jednom talíři.

Okoštujte Slovácko

Slovácko je vinařskou oblastí, kde si vinaři předávají své letité zkušenosti z generace na generaci. Přes léto se vydejte na Hradištské otevřené sklepy nebo na akci Do Blatnice k vinařovi. V obci Modrá vás pak celoročně uvitá Vinná a pálenková stezka, a v Jarošově ochutnáte místní pivo.

Země zalitá sluncem, duša v péři a klid

Procházky, klid, panenská příroda, vinice, louky, ale také kopce... Vydejte se do zalesněných Chřibů, nebo mezi kopce a louky Bílých Karpat. Příroda Slovácka vám zcela jistě dobije baterky. Rovinky okolo Baťova kanálu jsou skvělé pro cyklisty začátečníky a rodinky s dětmi. Kopcovité vrchy Bílých Karpat a okolí Kopanic jsou naopak výzvou, ať už jdete pěšky, nebo se odhodláte na kole.

Po stopách velikánů

Vyrazte po stopách velikánů, jako Cyril a Metoděj, nebo Jan Amos Komenský. Navštivte možná místa narození Učitele národů – Uherský Brod, Nivnice nebo Komňa, nebo se vydejte po Cyrilometodějské stezce, která vás zavede až k nejvýznamnějšímu poutnímu v Česku – k Velehradu..

Pro aktuální přehled ze Slovácka, vás srdečně zveme k nahlédnutí na naše webové stránky a sociální sítě.

Mrknu sa...

Web

Facebook

Instagram

Barokní zámek v Buchlovicích s botanicky i historicky cenným parkem a jedinečnou sbírkou fuchsíí

SLOVÁCKO

Batův kanál

Technická památka vybudovaná na řece Moravě v letech 1934–1938 obuvníkem Tomášem Baťou. Dnes atraktivní vodní cesta s pestrou nabídkou turistických možností, k dispozici jsou půjčovny lodí i organizované plavby.

Buchlov a Buchlovice

Majestátní hrad Buchlov vyrostl uprostřed Chřibů. V raném středověku chránil obchodní stezku i okolí bohaté na lesy, navíc plnil úlohu lovcího hradu, s nímž je spojován i lovcí soud a právo. Postupně byl přestavován a dnes je ojedinělou ukázkou obytných prostor šlechty z období gotiky a renesance. Když na přelomu 17. a 18. století přestal hrad vyhovovat, nechali si jeho tehdejší majitelé, Petřvaldští z Petřvaldu, postavit nedaleko nový, raně barokní

zámek **Buchlovice**, který byl naposled upravován ještě v minulém století. Kolem zámku se rozkládají francouzská zahrada i anglický park.

Veselí nad Moravou

Veselí nad Moravou leží v úrodné nížině moravského Slovácka lemované z jihovýchodu Bílými Karpatami, poli a lužními lesy na západě a siluetou pásma Chřibů na severním horizontu. Město i okolí je plné zeleně, která se střídá s trpytíci se hladinami **řeky Moravy**, jejich slepých ramen, rybníků a Baťova kanálu. Ve městě najdete jak **historické** tak **technické památky**. Městská galerie Panský dvůr se zaměřuje na současné české umění a Městské **muzeum** nabízí národopisnou expozici. Technickou památkou je vodní elektrárna. Po celý rok si návštěvníci mohou prohlédnout noční oblohu ve **hvězdárně**. Během

Hrad Buchlov

letní sezóny ožívá čilým ruchem přístav na Baťově kanále. Přímo městem prochází evropská **cyklistická trasa** EuroVelo 4, cyklotrasa Moravská stezka č. 47, Strážnická vinařská stezka, cyklostezka podél Baťova kanálu, modrá turistická stezka, poutní stezka sv. Cyrila a Metoděje a několik naučných stezek.

Mikulčice

Nejrozsáhlejší a nejzachovalejší velkomoravské hradiště, rozkládající se v blízkosti řeky Moravy a lužních lesů. Národní kulturní památka. Více informací viz **NÁŠ TIP** na str. 86.

Expozice pavilonu II na Slovanském hradišti v Mikulčicích – odkryté základy kostela s částí pohřebiště

Zámek Milotice

Milotice

Malá obec se zbytky (gotická zeď s věží) **bývalé vodní tvrze** z pol. 14. století. Dnes na místě tvrze stojí dříve renesanční zámek, do dnešní podoby přestavěný v první polovině 18. století. Je spojen

Budova radnice v Hodoníně

s oblíbenými kostýmovanými prohlídkami i spisovatelem E. Bočkem (série knih o Aristokratce).

Kromě zmíněného aristokratického sídla zaujme snad každého návštěvníka barokní kostel obehnaný netradiční zdí s osmi plastikami od barokních mistrů, kteří pracovali na výzdobě zámku.

Hodonín

Bývalé strážní hradiště, chráněné rameny řeky Moravy, vzniklo pravděpodobně v místech, která byla osídlena již v době bronzové a kudy později vedly obchodní stezky. **Hrad**, jenž byl obklopen rozrůstajícím se městem, náležel manželce krále Přemysla Otakara I. Hodonín sehrál několikrát významnou roli v diplomatických jednáních českých panovníků. Z pozdějších šlechtických majitelů můžeme uvést např. pány z Kunštátu či pány z Lipé, kteří z hradu

Strážnický skanzen neboli Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy je se sedmi desítkami staveb největší na jižní Moravě (www.skanzenstraznice.cz)

vystavěli **renesanční vodní sídlo**. Dále patřil Lichtenštejnům a také Habsburkům, za nichž v Hodoníně začalo fungovat několik manufaktur. Na přelomu 19. a 20. století se zde úspěšně rozvíjel průmysl.

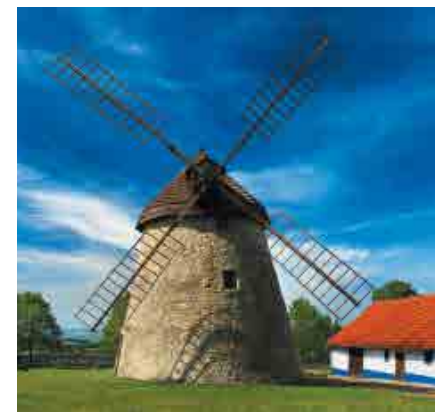
Kyjov

Město je významným centrem lidové kultury a folkloru. Během roku zde probíhá celá řada akcí a festivalů, tím nejznámějším je **Slovácký rok** který se koná v pravidelných čtyřletých intervalech. Více o Kyjově na str. 88.

Strážnice

Město se zapsalo do širokého povědomí především díky každoročnímu **festivalu folkloru Strážnické slavnosti**. V raném středověku zde byl postaven strážní hrad, pravděpodobně na již dříve osídlené lo-

kaliště. Ve 13. a 14. století byl majetkem pánů z Kravař. Za Petra Strážnického z Kravař bylo panství rozšířeno – poblíž města byla dokonce založena nová ves. Ve Strážnici studoval Jan Amos Komenský, učil J. E. Purkyně, důležitých jednání se zde zúčastnili Matyáš Korvín nebo Jiří z Podě-

Větrný mlýn s otočnou střechou v Kuželově

Verbuňk – tanec zapsaný na seznam nehmotného dědictví UNESCO (2005)

brad. Největšího rozmachu dosáhla Strážnice v 15. století za **působení Žerotínů**; město bylo obklopeno valem s baštami a branami, jejichž zbytky spolu s původním zámekem přetrvávají dodnes. Žerotínové podporovali místní bratrskou školu. Po třicetileté válce se města ujímá italská šlechta, která jej poznamenala zvláště stavebním podnikáním. V novověkém období Strážnice spíše upadala. Současná Strážnice je nejen **centrem moravského folkloru** a tradic, ale i **známou vinařskou podoblastí**.

Uherské Hradiště

Někdejší královské město, které je doloženo díky své výhodné poloze již z doby kamenné, stejně jako celá řada míst na jižní Moravě. Uherské Hradiště je známé velmi starým **ostrovním pevnostním systémem**, v němž hrál stěžejní úlohu Svatojiříský ostrov. Podle listiny krále Přemysla Otakara II. bylo město založeno na území zmíněného ostrova. Uherské

Hradiště náleželo velehradskému klášteru a mělo ochraňovat nejen konvent, ale zejména blízkou zemskou hranici. To dokládá důležitou strategickou úlohu celé lokality. Nejdříve zde vyrostly dvě trhové osady se samostatnými náměstími, jejichž základní rozložení navazovalo na původní slovanské osídlení; obě náměstí byla spojena dnešní Prostřední ulicí.

Město se původně jmenovalo **Nový Velehrad**, ale ještě ve 13. století bylo přejmenováno na Hradiště, o tři sta let později s přívlastkem Uherské. V této době existovalo již s věncem kamenného opevnění, které bylo dobudováno až v době třicetileté války. Město s mnohými výsadami a právy, s rozvinutými řemesly a pravidelnými trhy se začalo rozrůstat až koncem první poloviny 19. století rovněž vně hradeb, které z něj na dlouho dělaly nedobytnou pevnost. Z mnoha památek, které se ve městě dochovaly, zaujmou návštěvníka zbytky základů velkomoravského kostela na návrší poblíž města.

Uherské Hradiště – starobylé město na řece Moravě je významným centrem Slovácka

Uherský Brod

Původní název města byl na počátku 12. století Na Brodě. Vznik staré osady byl pravděpodobně umocněn snadným přechodem přes řeku Olšavu, kudy vedla důležitá **obchodní cesta do Uher**, při níž se u Brodu vybíralo clo. Český král Přemysl Otakar II. pak osadu povýšil na královské město a udělil mu právo skladu, ale i řadu privilegií. Rozvoj města byl v následujícím období narušován občasnými nájezdy Uhrů a také husitskými válkami. Třicetiletá válka v 17. století přinesla opakovanou morovou nákazu a způsobila mnoho požárů. Později proběhly ve městě stavební přestavby a úpravy; byl zbudován **nový**

Uherské Hradiště

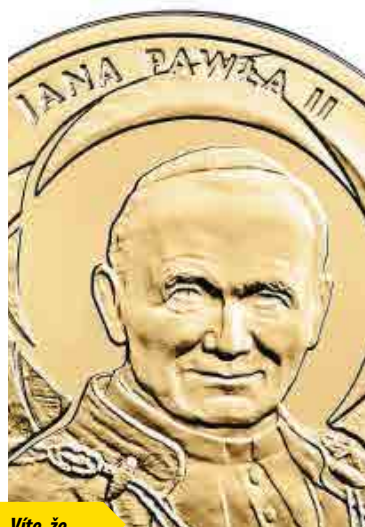

Uherský Brod, kostel Nanebevzetí Panny Marie

kostel, špitál, nová fara a synagoga v židovské čtvrti; zaveden vodovod. V 18. a 19. století ale přišla dvakrát pruská vojska a město bylo opět zásadně poničeno.

19. století přineslo částečný rozvoj průmyslu; rychlejší vývoj však brzdily odlehlost kraje od hlavních center a nedostatek komunikačních spojení, takže spíše převládala stále řemeslná výroba. Obchod měly v rukou židovské rodiny. V Uherském Brodě byla činná řada vlasteneckých spolků.

Do dnešních dnů se ve městě dochoval **bývalý barokní zámek**, který nechali postavit Kounicové, kteří zde však pobývali jen velmi zřídka, protože dávali přednost místnímu Panskému domu. Ten je v jádru gotický, s renesančními arkádami z 16. století; vznikl přestavbou bývalého měšťanského domu. V Uherském Brodě se dochovala torza základů původního gotického hradu.

Víte, že...

K významu a věhlasu Velehradu přispěly cyrilometodějské oslavy a hlavně návštěva hlavy katolické církve, papeže Jana Pavla II. v roce 1990.

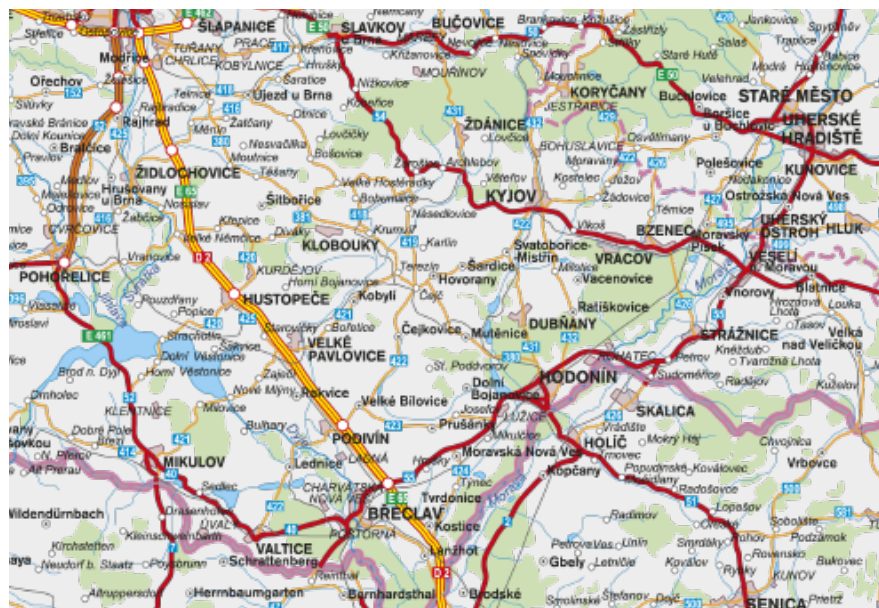

Bazilika a klášter na Velehradě nedaleko Uherského Hradiště. Mimořádně významné místo křesťanské historie našich zemí (www.velehradinfo.cz)

Velehrad

Významné **poutní místo na Moravě**, jehož historie spadá hluboko do pravěkých dějin. Na počátku 13. století zde byl založen cisterciácký klášter, jehož dnešní podoba byla poznamenána barokními

přestavbami a úpravami a částečně i přístavbami z přelomu 19. a 20. století. Přestože byl Josefem II. klášter na čas zrušen a určen pro armádu, dočkal se ještě **působení jezuitů**.

Náš TIP

SLOVANSKÉ HRADIŠTĚ V MIKULČICÍCH

V průběhu 8.–9. století se v blízkosti řeky Moravy rozkládalo slovanské hradiště. Pozůstatky jeho masivního opevnění jsou patrné dodnes, ohraničují centrální plochu tzv. **akropole** a vojenského předhradí o celkové rozloze 10 ha. K nim bezprostředně náležely další desítky hektarů osídlení v neopevněném podhradí.

Mikulčice se vyznačují největším počtem nalezených církevních kamenných staveb ze všech hradišť Moravy a Slovenska. Spolu s kaplí sv. Margity, která stojí dodnes u nedalekých **Kopčan**, byly prozkoumány pozůstatky **devíti kamenných kostelů a paláce**. Hradiště ve své době představovalo významné mocenské a církevní centrum s pravděpodobným působením věrozvěstů Konstantina a Metoděje.

Archeologická expozice se nachází nad autentickými pozůstatky 2. kostela s částí pohřebiště a prezentuje výběr nálezů. Spolu s expozicí v tzv. **bílém domě** mapuje více než 70 let archeologického výzkumu lokality. Součástí návštěvnického centra je **vyhlídková rozhledna** vysoká 30 m. Od roku 2019 je památník spojen se slovenskou částí a kaplí sv. Margity lávkou Velké Moravy.

Otevřeno: duben–listopad denně,
prosinec–březen v pracovní dny po předchozí domluvě
Blíží informace o otevření a akcích:
www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/
www.facebook.com/slovanske.hradiste
Rezervace: +420 518 357 293 nebo
mikulcice-valy@masaryk.info

Slovanské hradiště v Mikulčicích
Národní kulturní památka
pobočka Masarykova muzea v Hodoníně
696 19 Mikulčice 738 – Valy
+420 518 325 935, +420 727 851 459
mikulcice-valy@masaryk.info
www.masaryk.info
Facebook: [Slovanske.hradiste](https://www.facebook.com/slovanske.hradiste)

MASARYKOVO MUZEUM V HODONÍNĚ

Budova zámečku nabízí stálou **expozici T. G. Masaryk a rodný kraj**, věnovanou nejvýznamnějšímu hodonínskému rodákovi. Muzeum má historické, etnografické a archeologické zaměření. Součástí Masarykova muzea je také budova multifunkčního, reprezentativního **sálu Evropa**, nacházející se v centru města, na adrese Národní 21 Hodonín, nabízející krásné prostory ke společenskému využití.

Zámecké nám. 27/9, 695 01 Hodonín
+420 518 351 834
www.facebook.com/muzeumhodonin
www.masaryk.info

MĚSTSKÉ MUZEUM VESELÍ NAD MORAVOU

Muzeum mapuje historii, tradice a folklór na **Veselsku a Horňácku**. Historické a archeologické sbírky seznamují s dějinami města a jeho okolí od doby založení hradu Veselí a osady u řeky Moravy. Národopisná část prezentuje bohatství lidové kultury: kroje, keramiku, nábytek i kraslice regionu.

nám. Bartolomějské 41, 698 01 Veselí n. Moravou
+420 518 322 412, +420 518 326 841,
mobil: +420 724 986 075
www.facebook.com/muzeum.veseli
www.masaryk.info

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM KYJOV

Vlastivědná expozice doplněná o moderní prvky muzejní prezentace, jako jsou obrazové projekce, dotykové infostánky a zvukové kulisy, představuje Kyjov a jeho okolí v celé své šíři. V přízemí se návštěvníci ocitnou v přírodě. Instalace tří biotopů představuje **faunu Kyjovska**. **Historická část** provází návštěvníka dějinami Kyjova od 16. stol. až do období mezi dvěma světovými válkami. Archeologická expozice prezentuje nálezy **langobardského pohřebiště**. **Etnografická část** představuje především krojovou rozmanitost na Kyjovsku a Žďánsku. Nejen **dětem** nabízí muzeum také zábavnou hru, na jejímž konci čeká na hráče po rozluštění kódu kryptextu odměna.

Palackého 1373/13a
697 01 Kyjov
+420 518 612 338
mobil: +420 725 058 810
www.facebook.com/vlastivednemuzeumkyjov/
www.instagram.com/muzeumkyjov/
www.masaryk.info

KYJOV

Přijďte do Kyjova za odpočinkem i aktivní dovolenou. Královské město Kyjov je jedním z **významných středisek lidové kultury Slovácka**. Veškeré folklorní dění v této oblasti má staletou historii a tradice jsou zde dodnes předávány z generace na generaci v živé a autentické podobě, ať už se jedná o překrásné **croje**, **lidové písničky** či zvykoslovné obřady. Folklorní veselí jde ruku v ruce také s **vinařskou tradicí**. Ochutnejte lahodná vína zdejších vinařů a tradiční **slovácké pochoutky** od místních kuchařek a pekařek.

Víte, že...

Nejvýznamnější akcí v Kyjově je **folklorní festival Slovácký rok** s více jak stoletou historií. Pokaždé přivádí do Kyjova tisíce příznivců národopisu z celé ČR i ze zahraničí. **Čtyři srpnové dny** patří Kyjov lidovým tradicím, zvykům a písním.

Kyjovsko je také rájem pro **cykloturistiku**, každý si tu najde svoji oblíbenou trasu. Vyrazit můžete po rovince obdivovat **lidovou architekturu** vinných sklepů, zvlněnou krajinou vinohradů nebo zvolit náročnější terén **chříbských lesů**.

MORAVSKÉ TOSKÁNSKO

Jedinečná krajina kousek od Kyjova, přezdívaná Moravské Toskánsko, patří mezi **nejvyhledávanější místa fotografií** nejen v České republice, ale i na světě. Charakteristická jsou pro ni zvlněná pole, která protínají různé linie, remízky a ostrůvky, a zdobí je osamělé kapličky či boží muka. Moravské Toskánsko je krásné v každém ročním období a v každou denní dobu. Na jaře zelenají pole, rozkvétají stromy a keře. Na podzim se krajina zbarví širokou paletou barev, objevují se ranní inverze.

Informační centrum města Kyjova
Svatoborská 26, 697 01 Kyjov
+420 518 323 484, +420 602 155 679
www.mestokyjov.cz

Náš TIP

UHERSKÉ HRADIŠTĚ

**ZAŽIJTE UHERSKÉ HRADIŠTĚ,
SRDCE SLOVÁCKA.**

Historii, kulturu, folklor, výlety po městě i okolí nebo posezení ve vinném sklípku či vinotéce – to vše můžete zažít v Uherském Hradišti.

S historií se seznámíte v expozici **Uherské Hradiště – město královské**, barokní památky můžete obdivovat při procházce

městem, kde neminete kostel sv. Františka Xaverského, mariánský morový sloup nebo bývalou jezuitskou kolej s **informačním centrem a Galerii Joži Uprky**. Ve **Slováckém muzeu** navštívíte národopisnou expozici a v **Galerii Slováckého muzea** pak některou z výstav věnovaných výtvarnému umění.

Kulturou nabitý týden zažijete na festivalu **Slovácké léto** a v rámci **Letní filmové školy**, folklor při **Slováckých slavnostech vína a otevřených památek**, výlety na

kole či pěšky pak při akci **Na kole vinohrady Uherskohradištska** i při projížďce podél **Baťova kanálu**.

Posezení při sklence dobrého vína nesmí chybět, jinak by zážitek z návštěvy Uherského Hradiště nebyl úplný. Akce **Hradištské otevřené sklepy** nebo **Žehnání Svatomartinského vína** vám toto umožní.

Zažijte pohostinnost Uherského Hradiště, srdce Slovácka, **nebudete litovat!**

Víte, že...

... Na kopci nad městem můžete navštívit muzeum lidové architektury, **skanzen Rochus**. Seznámíte se zde s životem na Slovácku na konci 19. a na začátku 20. století, lidovými obyčeji, zvyky a řemesly.

Městské informační centrum
Tel.: +420 572 525 525
www.uherske-hradiste.cz

VINAŘSKÁ PODOBLAST SLOVÁCKÁ

Rozlehlý region s proměnlivým charakterem krajiny (na jedné straně Bílé Karpaty, na straně druhé údolí řeky Moravy) a tím pádem i podmínkami k pěstování vinné révy. Na vinicích s vyšší nadmořskou výškou se rodí např. Rulandské šedé, Veltlínské zelené či Ryzlink Rýnský. Na severních vinicích (mimořádně nejsevernější vinice Moravy) se daří odrůdám Muškátu a Mulleru Thurgau. Modré odrůdy reprezentuje mj. Zweigeltrebe či Cabernet Moravia.

Celková výměra vinic	4 188 ha
Počet vinařských obcí	117
Počet pěstitelů	8 307

Co zde navštívit:

Bzenec – starodávné vinné sklepy, údajně nejstarší strom na Moravě – „tisíciletá“ lípa v zámeckém parku, jež dala jméno zdejšímu vínu (Bzenecká lípka).

www.bzenec.cz

Blatnice pod svatým Antonínem – obec s bohatou poutní tradicí. Na oltáři zdejšího kostela sv. Ondřeje visí obraz od

Joži Úprky. Památková rezervace vinných sklepů Stará hora.

www.obecblatnice.cz

Mutěnice – obec s téměř 400 ha vinic, v lokalitě Búdy je soustředěno přes 500 vinných sklepů, často zdobených malebnými lidovými ornamenty.

www.mutenice.cz

Víte, že...

Nedaleko Blatnice pod Svatým Antonínem vlastnil vinice i učitel národů **Jan Amos Komenský**

Výjevy ze Slovácka byly oblíbeným námětem obrazů malíře Joži Úprky (1861–1940)

Petrov – Plže – historické sklepy, od r. 1983 vesnická památková rezervace (vůbec první na našem území).

www.obec-petrov.cz

Prušánky – vesnice vinných sklepů Nechoř s několika ulicemi a vlastním náměstím.

www.obecprusanky.cz

Sudoměřice – vinařský areál Starý potok, technickou památkou je tzv. výklopník na Baťově kanálu.

www.obecsudomerice.cz

Šidleny – malebná vesnička s cca 250 sklepy pod horou Náklo.

www.milotice.cz

Vracov – unikátní tzv. společné sklepy, jež v minulosti sloužily několika vinařům současně.

www.mestovracov.cz

Stezka Rulandského modrého – výchozím i koncovým bodem je Uherské Hradiště. Stezka dlouhá 45 km prochází místy pěstování výše uvedené odrůdy (Zlechov, Velehrad, Babice, aj.).

www.uherske-hradieste.cz

Pravidelné akce:

Bzenecké vinobraní – záříjové slavnosti s dlouhou tradicí. Součástí je krojovaný průvod, přehlídka folklorních souborů,

cimbálová muzika, a samozřejmě ochutnávky burčáku a vín.

www.bzenec.cz

Jízda králů – je starobylá slavnost, jejíž původ sahá až do předkřesťanských pohanských dob. Festival je přehlídkou folklorních souborů, tance, hudby a krojů východního Slovácka, nejpopulárnější je ve Vlčnově, Hluku nebo Skoronicích. Slovácká jízda králů je zapsána na seznamu Unesco. Krále představuje vždy malý chlapec, který jede na bílém koni a je přestrojen v ženském šatu. Tvář má zakrytou pentlemi a v ústech drží růži coby symbol mlčenlivosti.

www.jizdakralu.cz

Otevírání sklepů – každoroční březnové zahájení vinařské sezóny v Kyjově, kulturní program.

www.slovacko.cz

Jízda Králů ve Vlčnově

Náš TIP

BAŤŮV KANÁL – DOVOLENÁ Z PALUBY LODI

Vodní cesta Batův kanál a řeka Morava nabízí skvělou možnost, jak poznat Slovácko z paluby lodi.

Pobyt blízko vody nebo přímo na vodě, to je přáním mnohých z nás. Je čas proměnit přání na zážitek! K tomu, abychom strávili den, víkend nebo i celou dovolenou na lodi, už nemusíme vyrážet do Holandska či Francie. Příležitost totiž máme na dosah i u nás – na moravském Batově kanále aneb „na Batáku“. Tato vodní cesta, vybudovaná původně k dopravě lignitu z Ratíškovic do Otrokovic, dnes slouží výhradně k rekreační plavbě a těší se stále větší oblibě. **Poznejte Slovácko na vlnách Batova kanálu!**

ZÁŽITEK Z JÍZDY NA VELKÉ VÝLETNÍ LODI

Pravidelné linky jezdí v kanálových i říčních úsecích plavební cesty podle jízdního řádu. Cestovat můžete bez obav, loď řídí zkušený kapitán. Lístky na pravidelnou plavbu zakupte předem na webu batacanal.cz, případně osobně v IC ve Veselí nad Moravou či Otrokovících.

Oblíbené jsou i plavby s degustací vína, na lodi můžete uspořádat také oslavu, večírek nebo i svatbu!

Víte, že...

K řízení hausbótu stačí občanský průkaz a věk alespoň 18 let. Po krátkém proškolení můžete vyplout třeba na celý týden.

jiho**m**oravský kraj

Zlínský kraj

STAŇ SE KAPITÁNEM!

Hausbóty jsou ideální volbou pro toho, kdo chce Batův kanál proplout vlastním tempem a **zkusit si roli kapitána** klidně i na týden. K řízení postačí občanský průkaz a ploňetost. Obsluha půjčovny každého „řidiče“ nejprve rádně proškolí, vysvětlí řízení lodě a manipulaci s lodí. Na téměř každý hausbót si lze vzít i kola, plavba se dá tedy výborně kombinovat s cykloturistikou. Tím se možnosti vaší **dovolené na Batově kanále** mnohonásobně rozšíří. Navštivte přístavní i okolní obce, restaurace, turistické cíle a zajímavosti!

VÝLET S RODINOU NA MOTOROVÉ LOĎCE

Jednodenní či jen několikahodinový **výlet na motorovém člunu** typu Carolina Skiff si užívají především **rodiny s dětmi** či **party kamarádů**. Loďky jsou pětimístné, vybavené vestami a ideální pro krátký výlet po kanále či řece. K řízení postačí občanský průkaz a věk alespoň 18 let. Obsluha každé půjčovny nejprve rádně proškolí „řidiče“ s ovládáním a manipulací s lodí.

Pokud stále váháte a nemůžete si vybrat optimální možnost pro váš pobyt na Batově kanále, nebojte se zeptat a určitě se najde řešení šité na míru právě vám.

www.batacanal.cz

Tak AHOJ na Batáku!

Náš TIP

CYKLOSTEZKA BAŤŮV KANÁL

Batův kanál je lemován cyklostezkou dlouhou přes 80 km, s povrchem rozděleným na asfaltové úseky a části ze zpevněného kameniva. Rovinatou a nenáročnou trasu ocení především rodiny s dětmi či aktivní senioři. Bezpečnost navíc zvyšuje mimoúrovňové křížení silnic a železničních tratí, pouze na dvou místech musí cyklisté překonat kratší úsek po málo frekventované silnici. Majitelé elektrokol nemusí zoufat, na trase naleznou několik stanic umožňujících dobíjení jejich kol. Stezka navíc umožňuje napojení na další trasy do Chřibů, Hostýnských vrchů a Bílých Karpat, které nabízejí zase mnoho dalších atraktivních cílů.

Aplikace

Pro více tipů a rad, jak si na lodi užít dovolenou doporučujeme stáhnout aplikaci Batův kanál do svého chytrého telefonu.

Dárkové poukazy

Darujte zážitek na Batově kanále – pořiďte dárkový poukaz a dopřejte svým blízkým nezapomenutelné chvíle na vodě! darkovepoukazy.batacanal.cz

Lodní lístky

Zajistěte si místo na palubě a objevujte krásy Batova kanálu – kupte si lodní lístky ještě dnes! ll.batacanal.cz

Strážnický skanzen – Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

NA KOLE SLOVÁCKEM

Třídenní okruh vede krajem vinic a slováckých vinných sklepů, cestu zpřesňuje řada zámků i pozoruhodných muzeí.

Délka: 150 km

Zajímavosti na trase: skanzen Strážnice, Slovácký Slávin Kněždub, zámek Buchlovice, zámek Milotice, Letecké muzeum Kunovice, Masarykovo muzeum Hodonín

Náročnost: vyšší

Typ kola: trekřingové

I. úsek: Uherské Hradiště – Staré Město – Modrá – Velehrad – Tupesy – Buchlovice – Polešovice – Uherský Ostroh – Veselí nad Moravou

II. úsek: Veselí nad Moravou – Blatnice pod svatým Antonínkem – Bílé Karpaty – Kněždub – Tvarožná Lhota – Radějov – Strážnice – Petrovské Plže – Hodonín

III. úsek: Hodonín – Starý Poddvorov – Mutěnice – Dubňany – Milotice – Kyjov – Vracov – Bzenec – Uherský Ostroh – Ostrožská Nová Ves – Uherské Hradiště

Zdroj: www.vinazmoravy.cz

Areal vinných sklepů a památková rezervace Plže v obci Petrov

Interiér jednoho z domů ve Strážnickém skanzenu

Zlín – první funkcionalistické město v někdejší Československu.

Dílo skupiny architektů (Kotěra, Karfík, Lorenc aj.), v jejichž čele stál Baťův hlavní architekt a tvůrce regulačního plánu města z roku 1921 František Gahura.

ZLÍN A OKOLÍ

Hostýn

Jedna z nejstarších lokalit na jižní Moravě. Na zdejších území fungovalo opevněné hradiště a v blízkosti vedly důležité obchodní stezky. Hostýn byl bezpochyby v kontaktu minimálně jak s Kelty, tak se Slovany. Do dnešní doby se zachovaly mohutné vysoké valy.

Do povědomí současných generací se Hostýn vepsal spíše jako **mariánské poutní místo** ze 17. století. Kostel Nanebevzetí Panny Marie byl zbudován jako mohutná

barokní stavba, v níž se nad hlavním oltářem nachází známá socha hostýnské Madony s Ježíškem, která nahradila původní obraz Panny Marie Ochránitelky.

Zlín

Zlín představuje v současnosti téměř stotisícové město. Mezi četnými starými historickými městy jižní Moravy zaujímá výjimečné postavení zejména svým **urbanisticko–architektonickým pojetím**, ve kterém převládá **funkcionalistický styl** (20. a 30. léta 20. století). Jedná se o nový typ průmyslového města řešeného v sou-

ladu s okolní krajinou. Rozhodující podíl na moderní podobě Zlína měl **rozvoj průmyslu** spojený se jménem Baťa. **Tomáš Baťa** tady založil v roce 1894 svou obuvnickou firmu. Světově proslulý **výrobce obuvi** působil ve 20. letech též jako zlínský starosta.

Přes převažující průmyslový a podnikatelský ráz města lze objevit i stopy po středověku. Dodnes zde stojí zámek z 16. století, obklopený parkem.

Kulturní zajímavostí města jsou mj. **zlínské filmové ateliéry**, proslavené v 60. letech animovanými a trikovými filmy Karla Zemana a Hermíny Týrlové.

Víte, že...

Podle projektu architekta Vladimíra Karfíka nechal v roce 1936 **Jan Antonín Baťa** postavit sídlo ředitelství své firmy v podobě 17patrového **mrakodrapu** vysokého 77,5 m. V té době se jednalo o druhou nejvyšší budovu tohoto typu v Evropě. Podle svého umístění v areálu továrny (2. řada od východu k západu a 1. řada od jihu k severu) nesla **označení 21**. Technickou zajímavostí zlínské „jedena-dvacítky“ byla Baťova **pohyblivá kancelář**, umístěná v proskleném výtahu.

Květná zahrada bývá nazývána také jako Libosad

KROMĚŘÍŽ

Zámek a zámecké zahrady

Arcibiskupský zámek, letní sídlo olomouckých biskupů a arcibiskupů, vznikl

*Nádvorí zámku v Kroměříži
(www.zamek-kromeriz.cz)*

roku **1512 renesanční přestavbou** původního gotického hradu. Za třicetileté války však utrpěl značné škody, když Kroměříž dobylo a poničilo švédské vojsko. Během následných oprav v druhé polovině 17. století byl zámek přebudován do raně barokní podoby s množstvím **reprezentativních místností**. Poslední významnou stavební úpravou zámku byla krátce po 2. světové válce rekonstrukce zámecké věže, kterou zapálila ustupující německá armáda.

V zámecké obrazárně najdeme mimořádně cenná díla evropského malířství 15. až 18. století – jsou zde zastoupeni takoví umělci jako **Tizian**, van Dyck či **Lucas Cranach**

starší. Zámecká **knihovna** obsahuje bezmála 90 000 svazků. V letech 1848 až 1849 byl zámek místem, kde zasedal Ústavodárný říšský sněm rakouských národů.

O zálibě někdejších olomouckých biskupů v zahradním umění svědčí hned dva příklady vrcholné zahradní architektury: **Květná zahrada**, jinak nazývaná také jako **Libosad**, byla vybudována v letech 1665 až 1675. Působí částečně dojmem italských renesančních zahrad a zároveň připomíná svým barokně klasicistním pojetím francouzské Versailles. Druhá zahrada, zvaná **Podzámecká**, byla v 19. století přetvořena v krajinářský park s rozlohou celých 64 ha. Její celkový ráz dotváří řada romantických staveb a sochařská výzdoba.

Arcibiskupský zámek

Slunečná nad Velkými Pavlovicemi

Rozhledna Slunečná (na fotografii)

Celková výška rozhledny	18,6 m
Vyhlídková plošina	15 m
Nadmořská výška	240 m n. m.
Počet schodů	75

GPS: 48°54'18.783"N, 16°50'1.189"E
Otevírací doba: volně přístupná

Přítlucká hora – rozhledna Maják

Celková výška rozhledny	27 m
Vyhlídková plošina	21 m
Nadmořská výška	292 m n. m.
Počet schodů	105

GPS: 48°51'50.940"N 16°46'16.101"E
Otevírací doba: volně přístupná

Mandloňová rozhledna Hustopeče

Celková výška rozhledny	17,4 m
Vyhlídková plošina	12,6 m
Nadmořská výška	300 m n. m.
Počet schodů	63

GPS: 48°57'12.116"N, 16°44'33.339"E
Otevírací doba: volně přístupná

Akátová věž u Židlochovic

Celková výška rozhledny	16 m
Vyhlídková plošina	14,5 m
Nadmořská výška	355 m n. m.
Počet schodů	76

GPS: 49°2'30.588"N, 16°38'20.898"E
Otevírací doba: volně přístupná

Rozhledna Drnholec

Celková výška rozhledny	11 m
Vyhlídková plošina	10 m
Nadmořská výška	217 m n. m.
Počet schodů	52

GPS: 48°51'23.819"N, 16°28'18.430"E
Otevírací doba: volně přístupná

Kobylí vrch – stezka nad vinohrady

Celková výška rozhledny	7,6 m
Vyhlídková plošina	7,6 m
Nadmořská výška	334 m n. m.
Počet schodů	žádné, bezbariérová

Vyhlídku tvoří rampa ve tvaru téměř uzavřeného kruhu na 19 sloupech (jen s malou výsečí). Díky mírně nakloněné rovině, nahrazující schody, je Stezka dobře přístupná i vozičkářům. Z nejvyššího bodu rozhledny (7,6 metrů nad zemí) lze spatřit Pálavu, stavby v Lednicko-valtickém areálu, pohoří Malé Karpaty a při dobré viditelnosti i vrcholy rakouských Alp.
GPS: 48.9274722N, 16.9078394E

Otevírací doba: volně přístupná

Kravi hora u Bořetic

Celková výška rozhledny	15 m
Nadmořská výška	277 m n. m.
Počet schodů	65

GPS: 48°55'42.644"N, 16°50'49.136"E
Otevírací doba: volně přístupná

Mikulčice – Hradiště

Celková výška rozhledny	30,0 m
Vyhlídková plošina	28,8 m
Nadmořská výška	160 m n. m.
Počet schodů	154

GPS: 48°48'18"N, 17°05'08"E
Přístupná od dubna do října

MIĽOSTI

Recept z Kuchařky tradičních pokrmů na Slovácku II.

- vejce 5 ks
- rum 5 lžic
- kyselá hustá smetana 5 lžic
- kvasnice 10 g
- polohrubá mouka 400 g
- špetka soli
- špetka mletého cukru
- tuk na smažení
- cukr moučka a vanilkový cukr na obalení

Na vál nasypeme mouku a uprostřed uděláme důlek. Do důlku rozdrobíme kvasnice, ke kterým přidáme vejce, cukr, kysanou smetanu a rum. Všechny suroviny musí mít pokojovou teplotu.

Vypracujeme vláčné těsto o něco řidší než na nudle. Těsto dáme na desku a nožem nakrájíme na kousky přibližně velikosti malého vejce, vzniklé bochánky zapracujeme moukou. Rozvalujeme na co nejtenčí placky. Rádlem rozkrájíme střed miľostí asi na 2 cm široké proužky.

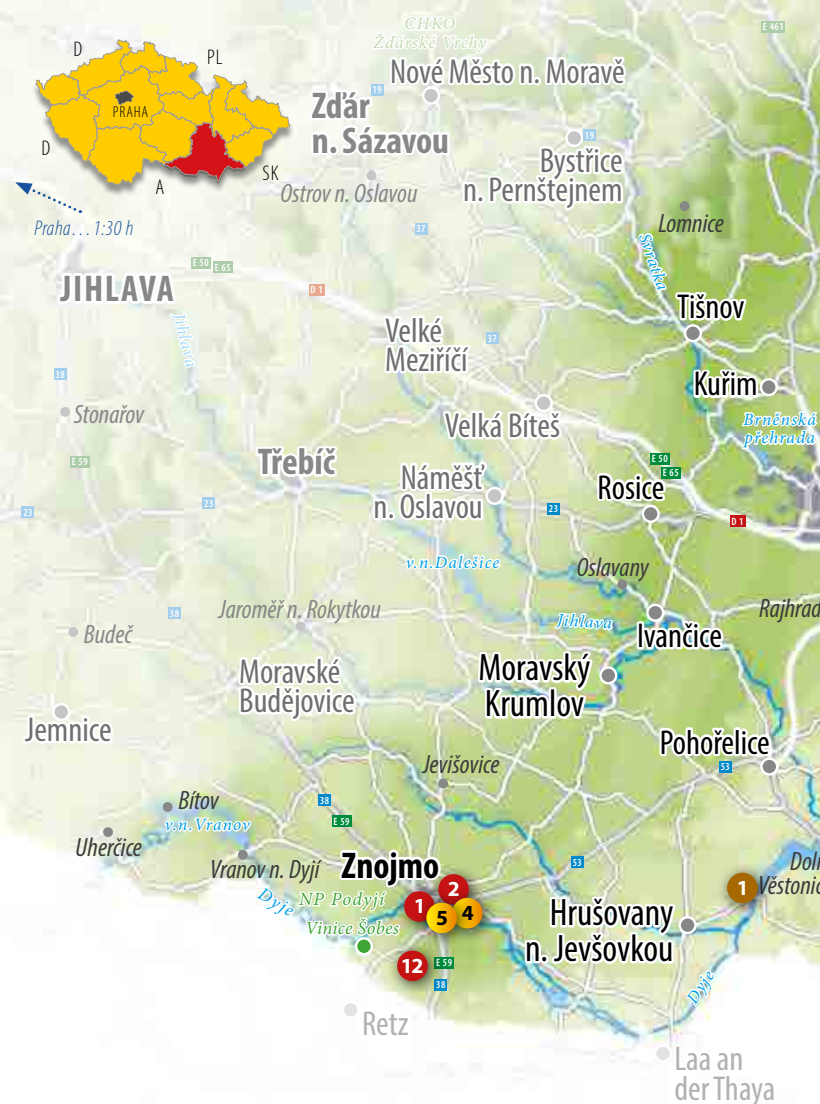
Prsty vezmeme za každý druhý proužek a vkládáme do horkého tuku. Smažíme po jednom v malém kastrolku, aby tvary nebyly velké a rozložené. Jakmile miľost zrůžoví, otočíme ji.

Horké posypeme z obou stran cukrem a vanilkou.

(www.slovackakucharka.cz)

Malé vápencové pohoří na jihu Moravy propůjčilo své jméno vyhledávané odrůdě vína – Pálavě

● VÝLETNÍ CÍLE – VINAŘSTVÍ

1. Znovín Znojmo, a.s.
2. Vinařství Lahofer, a.s.
3. Zámecké vinařství Bzenec s.r.o.
4. Vino Hruška s.r.o.
5. Vinařství Volařík
6. Reisten
7. Sonberk
8. Tanzberg Mikulov, a.s.
9. Vinné sklepy Valtice, a.s.
10. Vinselekt Michlovský a.s.
11. Stanislav Mádl – Váš vinař
12. Malovaný sklep Šatov
13. Sklepy Vrbice
14. Historické sklepy Petrov – Plže
15. Sklepy Mutěnice

● VÝLETNÍ CÍLE – ROZHLEDNY

1. Rozhledna Drnholec
2. Přítlucká hora – rozhledna Maják
3. Mandloňová rozhledna Hustopeče
4. Akátová věž u Židlochovic
5. Rozhledna Slunečná nad V. Pavlovicemi
6. Kraví hora u Bořetic
7. Kobylí vrch – stezka nad vinohrady
8. Mikulčice – Hradiště
9. Rozhledna Podvrší
10. Velehrad
11. Hostýn

● to nej... (1–10)

mojakarta

Zažij jižní Moravu výhodně

- ✓ **Výhodné nabídky** na desítky atraktivit všeho druhu.
- ✓ **Nic nestojí.** Za 2 noci na jižní Moravě je tvoje.
- ✓ **Neztratíš ji, nezabírá místo** v peněženke ani mobilu, je **virtuální!**

Jak MojaKartu získat?

MojaKartu si založ na webu mojomakarta.cz a rovnou se inspiruj aktuální nabídkou výhod. Dopřeješ si pohodový relax nebo kapku adrenalinu?

1

Založ si kartu

Registruj se na webu mojomakarta.cz. A už jen plánuj, co zažít.

2

Vyber si ubytování

Rezervuj si ubytování z naší nabídky aspoň na 2 noci.

3

Ubytuj se

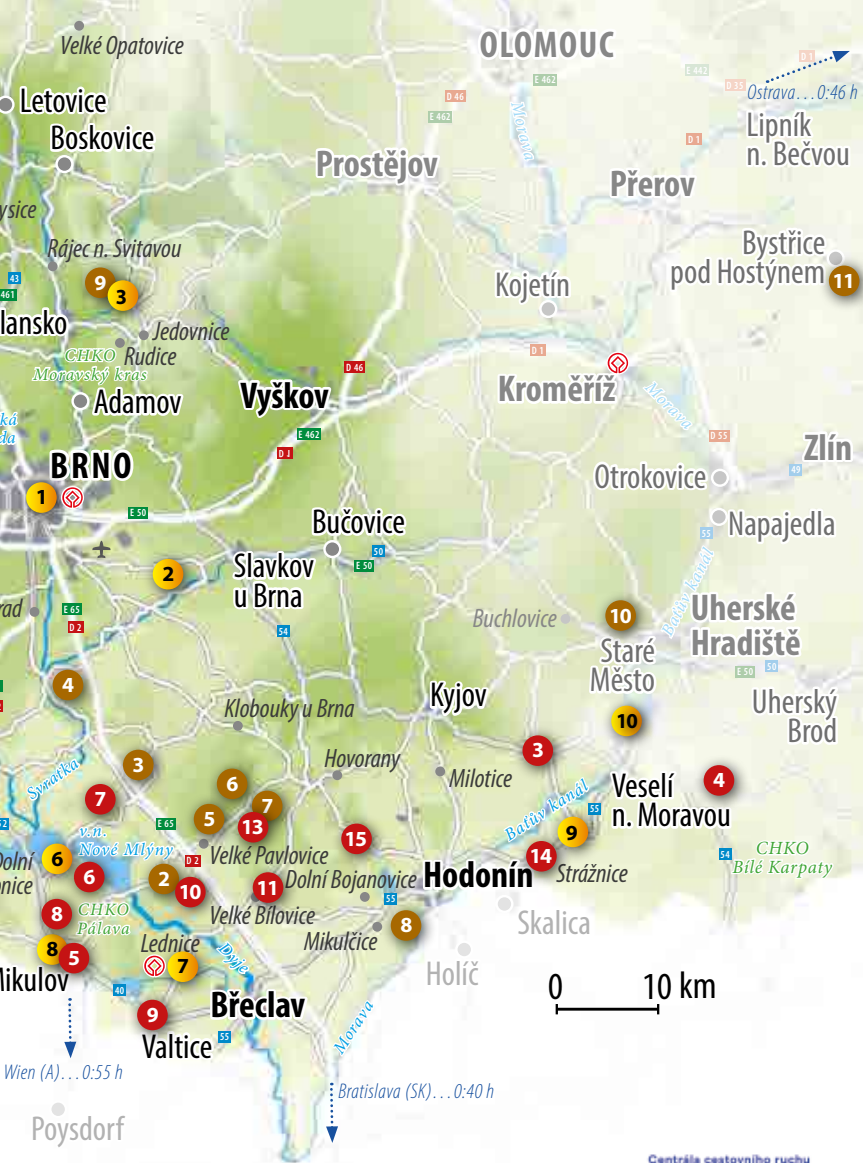
Ubytovatel ti kartu při check-in aktivuje. Platí po celou dobu pobytu.

4

Užívej si benefity

Stačí ukázat QR kód v mobilu a slevy máš v kapse!

www.gotobrna.cz
www.gofrombrno.cz
www.destinace-brnensko.cz
www.lva.cz
www.palava-lva.cz
www.moravskykras.eu
www.znojmoregion.cz
www.slovacko.cz
www.batacanal.cz
www.unesco-czech.cz
www.vinazmoravy.cz
www.jizni-morava.cz
www.ccrjm.cz

 @vyletnicile

Centrála cestovního ruchu
jížní morava

**Turistická
informační
centra**

www.ccrjm.cz/o-centrale/tic/

MCU

www.mcumedia.cz

9 788073 390068